

ŠIBENSKI LIST

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BRJ 319 — GOD. VII,

ŠIBENIK, 22. LISTOPADA 1958,

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

PRIPREME ZA KONGRES FIZIČKE KULTURE

U Šibeniku se također vrše izvesne pripreme za predstojeći Kongres fizičke kulture. Uskoro će biti održan sastanak sa predstavnicima svih sportskih i društvenih organizacija, na kojem će se razmotriti mogućnost organiziranja sportskih manifestacija. Pored većeg broja predavanja po školama, poduzećima i ustanovama, kinopredstava na otvorenom i sportskih natjecanja, u nekim izlozima trgovačkih radnji sportska društva i organizacije izložiti će brojne fotografije, novinske izreške, trofeje i drugo, kako bi na taj način manifestirali postignuta dostignuća u svom dosadašnjem djelovanju. Osim toga srednjoškolska i radnička omladina, te sportisti Šibenika sudjelovat će u dobrovoljnom radu na izgradnji sportskog parka u Ulici Borisa Kidriča, kao i na uređenju jednog nogometnog igrališta.

Svijetlo u Raslini

Na svečanosti govorili sekretar Općinskog komiteta SK Nikica Bujas i odbornik Rudolf Lokas

U nedjelju prije podne na svečan način puštena je električna struja u selu Raslina. Svečanosti su prisustvovali svi stanovnici sela, mnogi gosti iz Šibenika, posebno predstavnici poduzeća »Šipad«, TLM »Boris Kidrič« i Električnog poduzeća, koji su pomogli električkanju sela i šibenska Narodna glazba. Na svečanosti, koja je tom prigodom održana govorili su odbornik Rasline u NOO Šibenik i predsjednik seoskog odbora za električkanju drug Rudolf Lokas i sekretar Općinskog komiteta SK drug Nikica Bujas. Svečanosti je prisustvovali i ing. Vinko Guberina, narodni zastupnik u Vijeću proizvođača Sabora NRH, koji je stanovnicima Rasline nesebično stavio na raspolaganje svoje stručno znanje i dobrovoljnim radom pomogao im, da električkanju svoje selo.

Nedjeljna svečanost dovršetka električkanje vezana je uz svečanost godišnjice ustanka Raslinjana u borbi protiv okupatora. Raslina, koja je u toku NOR-a bila do temelja popaljena, slavila je dvostruku pobjedu. Na početku svečanosti odati je počast mrtvom šutnje palim borcima Rasline u Narodnoj revoluciji.

Rad na električkanju Rasline otpočeo je 1956. godine. Zalaganje stanovnika, koje je naišlo na razumijevanje i pomoć navedenih poduzeća i drugova, nagradena je nakon dvije godine električnom svjetlošću u kućama 100 domaćinstva ovog borbenog, požrtvornog i složnog sela. Izgradnja preko dva kilometra visokonaponskog voda iz pravca Zatonu, podizanje trafostanice i priključaka do sela ima vrijednost preko pet i pol milijuna dinara. Treba istaći, da je vod podignut na betonskim stupovima, što osigurava veliku trajnost. Stanovnici Rasline uložili su 1 milijun i 300 tisuća dinara gotova novca u električkanju, a preostala vrijednost radova je u njihovom dobrovoljnom radu, pomoći poduzeća i ing. Vinka Guberine. Podvrgu sela Rasline je uzoran i trebao bi poslužiti primjerom mnogim selima ovoga kraja, kako se istrajnošću, samoprijegom i zajedničkim nastojanjem cijeloga sela može postići napredak. (b)

Svečanost u Kninu Otvoren centar za umjetno osjemenjivanje goveda

U prisustvu izaslanika Sekretarijata za poljoprivredu i šumarstvo Izvršnog vijeća NRH, narodnih zastupnika Bože Radića i Zvene Jurišića, predstavnika NO kotara Šibenik i općine Knin, poljoprivrednih stručnjaka, veterinar i rukovodilaca veterinarskih stanica gosp. Čkog, splitskog, šibenskog i zadarskog kotara, obavljeno je u Kninu 14. ovog mjeseca svečano otvaranje Centra za umjetno osjemenjivanje goveda, ustanove kotara Šibenik, koja je više od godinu dana uspješno radila u »probnom pogonu«.

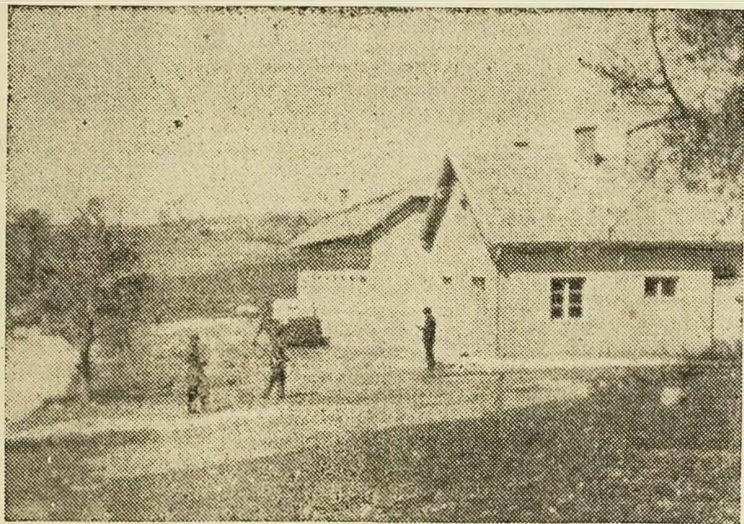
Svečano otvaranje centra izvršio je potpredsjednik NO kotara drug Miro Kuhač, koji je u kraćem govoru iznio razloge zbog čega je došlo do formiranja ove ustanove, istaknuvši značaj i ulogu centra u radu na unapređenju govedarstva suvremenim zootehničkim metodama. U početnim koracima centar je nailazio na teškoće i prepreke, koje su upornim i nesebičnim radom postepeno bile savladivane, lomeći pritom otpor i sumnje nepovjerljivih stočara. Međutim, pojavom prve teladi dobivene od umjetno osjemenjenih krava nestajale su sumnje i predrasude, tako da se danas posao obavlja mnogo lakše.

Završavajući svoje izlaganje drug Kuhač predao je upravitelju cen-

tra veterinaru Vatroslavu Verglesu, ključ, zaželivši mu ubuduće još uspješniji i plodniji rad.

Nakon toga prisutni su bili pozvani da razgledaju prostorije centra, staju, bikove, laboratorij i ostalu opremu. Tom prilikom gostima je objašnjavao način rada.

Centar sada posjeduje tri bika oberintalske pasmine i dva bika montafonca. U toku ove godine do kraja septembra osjemenjeno je preko 800 krava od toga na području kninske općine 600 grla. Telad dobivena na taj način veoma su lijepa i napredna. O tome su se mogli uvjeriti posjetioc prilikom razgledanja staje centra, gdje se u jednom boksu nalazilo desetak malih oberintalaca.

Knin - Zgrada Centra za osjemenjivanje goveda

Savjetovanje u Kninu

Na inicijativu Sekretarijata za poljoprivredu i šumarstvo NRH u Kninu je 14. listopada održano savjetovanje o unapređenju stočarstva, kojem su prisustvovali dr. I. Benko, načelnik Uprave za veterinarsku službu Hrvatske i istaknuti suradnici ove ustanove dr. Kucelj, Pored Mira Kuhača, potpredsjednika NO kotara Šibenik, Bože Radića, predsjednika općine Knin i narodnog zastupnika republičkog vijeća Sabora i Zvene Jurišića, narodnog zastupnika Vijeća proizvođača Sabora, savjetovanju su prisustvovali i rukovodioci veterinarskih stanica i brojni veterinari s područja kotara Gosp. Split, Šibenik i Zadar.

Otvarajući savjetovanje dr. V. Benko, je istaknuo, da su, obzirom na postojanje Centra za umjetno osjemenjivanje goveda u Kninu, stvoreni vrlo povoljni uslovi za proširenje njegova rada na daljem unapređenju stočarstva na području sjeverne, srednje Dalmacije i Like. Ovo savjetovanje trebalo bi razmotriti mogućnost povezivanja veterinarskih stanica s četvrtog gravitacionog područja i centra kako bi se u pomenutim kotarevima prišlo širokoj akciji pretapanja domaćeg neproduktivnog goveda u plemenitija goveda i boljih pasminskih svojstava.

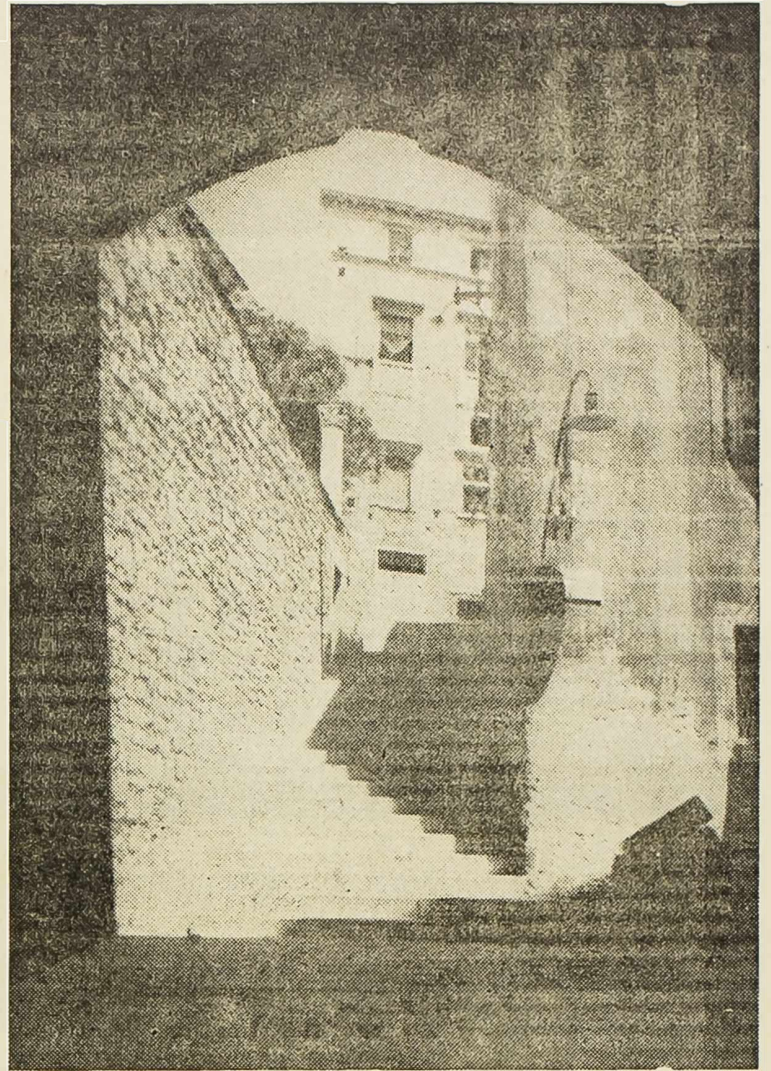
I dr. Kucelj je također govorio o tom pitanju, navodeći da je to vrlo značajna mjera, koja treba da se uhoda i prihvati, iako se ponegdje, na ovom području osjećaju pojave zaostalosti. Zato pripre-

majući ovu naprednu zootehničku mjeru, usmjeriti djelovanje, da se suzbijaju predrasude. Važno je uložiti dosta truda, da se stvore uslovi kako bi ova korisna akcija naišla na što širu primjenu. Inače koristi od umjetnog osjemenjivanja su znatne i to nije potrebno ponavljati, obzirom, da se i lanjske godine na isto ovakvom skupu o tome dosta govorilo. Od naših stočara se traži povećana proizvodnja, više mesa i mlijeka, a to se postiže brzo i sigurno umjetnim osjemenjivanjem. Zato je potrebno odati priznanje rukovodiocima kotara Šibenik i općine Knin, koji su nas shatili i koji su nam povjerovali kad se radilo o osnivanju centra i određivanju njegove lokacije. Usto prema njima osjećamo i odgovornost, jer su dali velik doprinos i tako pripremili sve što je potrebno, da se

Plan razvoja naših otoka

Prema petogodišnjem perspektivnom planu razvoja jadranskih otoka, koje je nedavno izradio Zavod za privredno planiranje NR Hrvatske, predviđa se do kraja 1961. godine snažan privredni zamah otočja šibenskog područja. Ukupne investicije iznose milijardu 845 milijuna dinara, od čega na vodoopskrbu otpada 142 milijuna, saobraćaj 330, poljoprivredu 275, ribolov 397, turizam 286, zdravstvo i prosvjetu 147, elektrifikaciju 92 milijuna i t. d. Plan predviđa izgradnju cisterni na Prviću, Kapriju i Žirju, te vodoistržne radove na Murteru u koje će se uložiti 100 milijuna dinara, zatim povezivanje otoka Murtera visokonaponskim električnim vodom, te izgradnju termocentrale na Kapriju. Od većih radova na sektoru saobraćaja izvršit će se prokop kanala između Murtera i kopna za prevoz brodova veće tonaže, te priključak na turističku magistralu nedaleko Tijesnog. Od ugostiteljsko - turističkih objekata plan predviđa gradnju hotela na Zlarinu i u Slanici, te nekoliko autokampova. Investicije u poljoprivredni uložiti će se u obnovu i mehanizaciju vinograda i maslinika, zatim na rekonstrukciju postojećih uljarni, te izgradnju vinarije u Prviću Šepurini. Predviđa proširenje prodogradilšta u Betini, koje će novim investicionim sredstvima u visini od 144 milijuna dinara moći pristupiti izgradnji željeznih brodova, a izgradnjom brusone koralja na Zlarinu postići će se potreban kvalitet proizvoda. Na području prosvjete i školstva također će se utrošiti izvjesna investiciona sredstva. Gradnja centralne osmogodišnje škole za Tijesno i Murter, nova školska zgrada u Krapnju, adaptacija škole u Zlarinu i gradnja stanova za učitelje u Prviću Šepurini i Žirju, nalaze se u prvom planu. Za pošumljavanje Kornata i Murtera investirat će se 10 milijuna, a za rekonstrukciju brodova i ronilačke opreme za potrebe spužvolovaca u Krapnju 25 milijuna dinara.

Ovaj plan razvoja otoka postat će nastavni dio perspektivnih planova općina Šibenik i Tijesno čija se izrada nalazi u završnoj fazi. (J)

Pripreme za godišnje konferencije SSRN

UOČAVATI PROBLEME I DAVATI PRIJEDLOGE ZA NJIHOVO RJEŠAVANJE

Pripreme za izborne konferencije u osnovnim organizacijama Socijalističkog saveza kao i analize programa rada tih organizacija bili su glavni predmet raspravljanja na nedavno održanom sastanku predsjednika općinskih odbora SSRN, koje je organizirao Kotarski odbor SSRN Šibenik.

Iznoseći sadržaj rada osnovnih organizacija SSRN u predizbornom periodu, predsjednik Kotarskog odbora SSRN Milan Bijelić je u prvom planu istaknuo potrebu utvrđivanja postojećih problema te davati prijedloge za njihovo rješavanje. Pored analize međunarodne situacije s osvrtom na unutrašnji razvoj u našoj zemlji, na predizbornim konferencijama treba naročitu brigu povesti na uočavanje privredno-komunalnih, kulturno-prosvjetnih i zdravstvenih problema, zatim o organizacionim pitanjima, te oblicima ideološko-političkog rada, a posebno pak o proučavanju materijala VII. kongresa SKJ. Zaključeno je da se izbori novog rukovodstva u osnovnim organizacijama SSRN održe do kraja ove godine, a godišnje općinske konferencije u toku mjeseca siječnja.

Da bi bilo više sistema u radu osnovnih organizacija ne selu, što to dosad nije bio slučaj, općinski odbori SSRN dobili su u zadatak da izrade svoj godišnji program rada, koji će biti usklađen sa programima organizacija SK, sindikalnih organizacija, narodnih odbora općina, te organizacija Narodne omladine. Ova novina u radu društvenih organizacija imat će širokog odraza na jačanje aktivnosti na svim poljima društvene djelatnosti, pa se očekuje da će i rezultati biti kudikamo bolji i efikasniji. Analizirajući već donesene programe istaknuto je, da su gotovo svi općinski odbori SSRN na prvo mjesto postavili pitanje središnje djelatnosti, a naročito pitanje otvaranja novih čitaonica i narodnih sveučilišta. Programi su nadalje dotakli pitanje zdravstva, unapređenje poljoprivredne proizvodnje, školstvo i turizam. Kao nadopuna tih programa uvedeno je još pitanje izgradivanja aktiva SSRN, zatim razrada perspektivnog plana općina za 1959. godinu, te plan gradnje sportskih objekata i osnivanje društava i klubova.

Što se tiče komisija koje djeluju pri SSRN zaključeno je da se u naiskorije vrijeme izvrši stanovišta reorganizacija, tako da bi ubuduće postojale svega tri komisije i to za društvene organizacije, za ideološko-politički rad, te komisija za kulturno-prosvjetnu djelatnost.

tarj koji su učinili potrebne pripreme radi prihvaćanja ovne inicijative. U tom smislu nabavljali su opremu i osposobljavali kadrove, koji će neposredno rukovoditi radom na umjetnom osjemenjivanju.

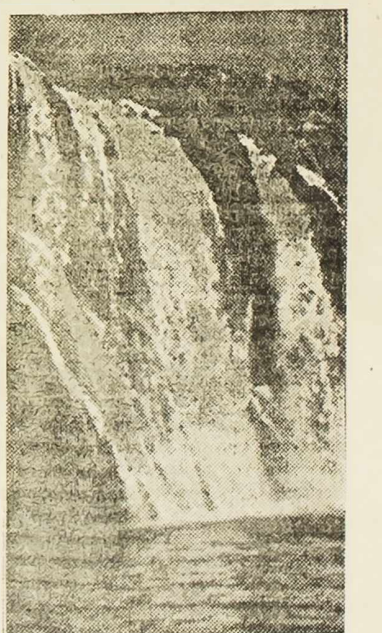
U toku rada savjetovanja predstavnici pojedinih kotareva iznosili su stanje priprema na svojem području.

U kotaru Šibenik umjetno osjemenjivanje goveda provodi se na području općina Knin, Kistanje i Šibenik. Predstoji proširenje rada u općini Drniš.

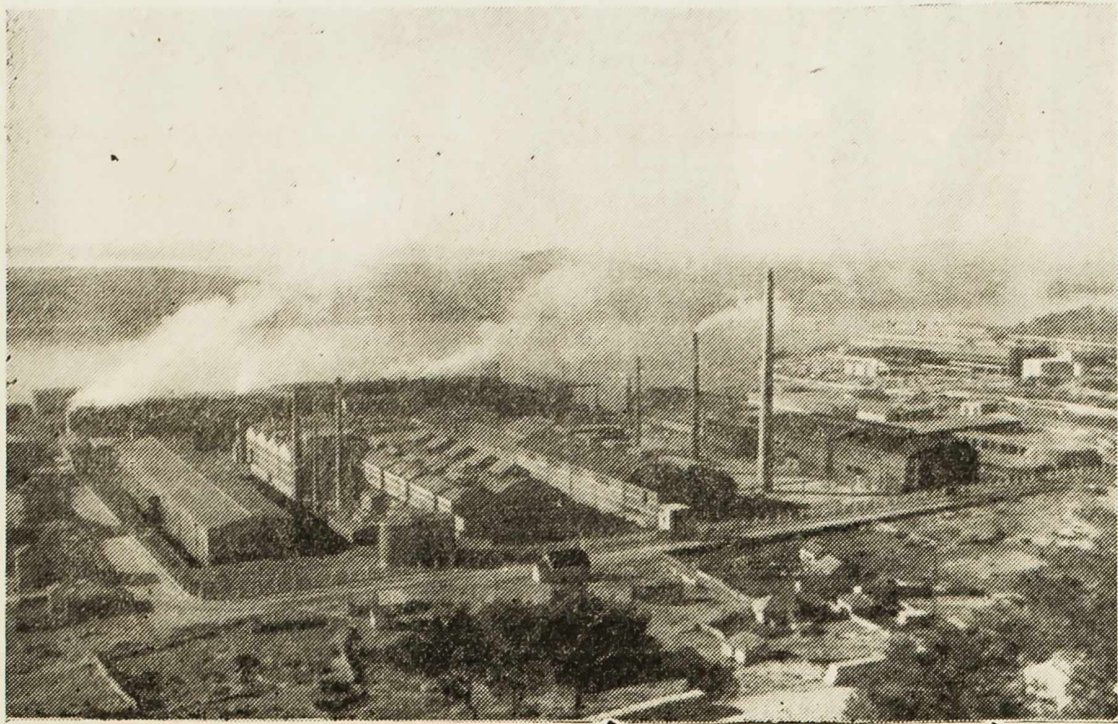
Na savjetovanju se raspravljalo o uzdržavanju centra, kojega je dosad dotrao Narodni odbor kotara kao njegov osnivač. Ali pošto će se njime koristiti i druga područja, to je razmotreno pitanje učešća i ostalih zainteresiranih kotara.

Kako je s akcijom osjemenjivanja goveda usko povezano i pitanje ishrane stoke, to su učesnici savjetovanja pokrenuli i ovaj problem i suglasili se da ga treba zahvatiti u jednoj kombiniranoj akciji uz učešće i koordinaciju poljoprivrednih stručnjaka, šumarske službe, poljoprivrednih zadruga i poslovnih saveza.

A. M.

Sastanak Radničkog savjeta tvornice elektroda i ferolegura

Potrebne su nove investicije za dovršenje tvorničkih objekata

Na izvanrednom sastanku Radničkog savjeta tvornice elektroda i ferolegura, koji je održan 18. o. m. j., predsjednik Radničkog savjeta Mladen Radić saopćio je članovima dnevni red:

— Otvaranje 30 novih radnih mjesta i

— Razno: ipak najznačajnije bilo je zahtjev za odobrenje zajma kod Investicione banke u visini od 2 milijarde i 186 milijuna dinara.

Članovi Radničkog savjeta pažljivo su saslušali izvještaj o potrebi otvaranja novih radnih mjesta, te su u diskusiji iznijeli svoja mišljenja i prijedloge. Između ostalog je istaknuto, da je otvaranje novih radnih mjesta uvjetovano proširenjem kapaciteta u pojedinim pogonima ove tvornice, koja je posljednjih godina znatno povećala proizvodnost rada.

U nastavku rada Radničkog savjeta odobrio je 10.000 Din organizaciji Saveza boraca NOR-a Okraj za podizanje spomenika palim borcima, a nedavno povrijeđenom radniku Tomislavu Trlaji dana je novčana pomoć od 15 hiljada dinara. Radnički savjet stavio je u zadatak trima pogonskim savjetima da u najskorijem roku donesu plan proizvodnje za 1959. godinu. Na kraju je ing. Michel podnio izvještaj o zahtjevu za odobrenje kredita kod Investicione banke u svrhu dovršenja nek h objekata.

Budući da će stari pogon za proizvodnju ferolegura u roku od godine dana prestati sa radom to je potrebno, rekao je izvjestitelj, zatražiti zajam kojim će se izvršiti nabavka sintere uređaja za novu tvornicu ferolegura, zatim jedne portalne dizalice od 1000 tona nosivosti, te nekoliko vozila. Za sve to nedostajat će još milijardu i 686 milijuna dinara. Isto tako bit će potrebno oko pola milijarde za racionalizaciju pogona i rekon-

strukciju uređaja u tvornici elektroda, koji su se za današnju proizvodnju pokazali nesuvremeni. Utroškom tih sredstava dosadašnja godišnja proizvodnja od 16 povećat će se na 18 hiljada tona. To posebno vrijedi za proizvodnju anodnih masa, koje će tvornica glinice i aluminijske ubuduće godišnje potraživat oko 3000 tona, kao i za

proizvodnju katodnih blokova za potrebe tvornice metala »Boris Kidrič« u Strništu. Godišnja proizvodnja katodnih blokova na taj način zabilježiti će porast od oko 800 tona.

I na kraju, oproštaj od člana ovog savjeta I. Zlatovića označio je ujedno i završetak izvanredne sjednice Radničkog savjeta. (J)

Zasluzena mirovina

Naš sugrađanin Iginio Zlatović penzioniran je poslije punih 40 godina rada u ljevaonici tvornice elektroda i ferolegura. Na tom mjestu on je kao visokovkalifirani radnik sa puno žara izučio nekoliko generacija ljevača, koji su danas zaposleni u šibenskoj industriji. Kao radnik prvi put se zaposlio 1913. godine, ali se zbog rata poslije godinu dana morao oprostiti sa tvornicom u koju je ponovno stupio 1919. godine. Gotovo 40 godina bio je aktivan član šibenskog Dobrovoljnog vatrogasnog društva. Za vrijeme okupacije zemlje pomagao je NOP. Poslije oslobođenja Šibenika postavljen je za poslovođa ljevaonice koju dužnost je neumorno i s uspjehom vršio sve do danas. Za vanredne zasluge odlikovan je Ordenom rada III. reda, a član je SK postao 1949. godine.

Nedavno se radni kolektiv tvornice na svečan način oprostio od svog dugogodišnjeg radnika, kojim je uručen zlatni ručni sat i skromna novčana nagrada. Na posljednjem sastanku Radničkog savjeta, čiji je on bio član, izvršen je drljiv oproštaj sa zaslužnim članom ovog rad-

nog kolektiva. Stisak ruku bilo je ujedno i priznanje Iginiju Zlatoviću za njegov dugogodišnji rad.

Kazalište lutaka

PREMIJERA „ĐACI LUTALICE“

Na krovovima vagona

Razgovor s autorom

U četvrtak 23. listopada Kazalište lutaka u Šibeniku izvest će svoju prvu ovosezonsku premijeru — dječji igrokaz u tri čina »Đaci lutalice« subotičkog pisca Iva Počića. Smatrali smo shodnim, da pred ovu manifestaciju u spomenutom kazalištu postavimo nekoliko pitanja autoru i redatelju ovog djela, kako bismo naše čitaoce upozнали sa stremljenjima i nastojanjima i onih ljudi koji svojim radom i svojom djelatnošću postizu, da je danas našim malšanima život nadasve ljepši i radosniji, negoli, je to bio naš u njihovoj dobi.

— Šta Vas je navelo da pišete za djecu? — glasilo je naše prvo pitanje autoru.

— Za djecu pišem od 1953. godine. Ovome sam se posvetio iz razloga, što neobično volim djecu. Svakako, inspiraciju i povod za mnoge moje skromne radove, dobio sam preko mog sinčića Dragana. Njemu sam često morao pričati izmisljajući razne teme za priče, od kojih su neke, eto, kasnije bile i predmet pera. Pisati za djecu ne samo da je zahvalno, društveno i časno, nego i neobično interesantno.

— Što ste sve do sada napisali?

— Do sada sam napisao za djecu sljedeće drame: »San o godinici«, »Kula u oblacima«, »Raketa putuje na Mjesec«, »Zlatnu ribicu«, »Kraljicu snježnih pahuljica« i »Đaci i lutalice«. Ovo su sve drame u tri čina, ali pisao sam i kraće stvari. Osim toga, napisao sam i zbirku pjesama za najmlađu djecu, kao i nekoliko priča. Također sam dramatizirao nekoliko djela iz svjetske dječje literature, (»Crvenkapicu«, »San male Ružice« i t. d.).

— Recite nam nešto поблиže o djelu »Đaci lutalice«.

— Kada sam stvorio ideju za pisanje ovog djela, odmah sam stavio sebi u zadatak, da ono bude što manje nametljivo dječji, s obzirom na njegovu pedagošku stranu, kojom se ono odlikuje. Da bi u tome donekle uspio, odlučio sam se za likove životinjske iako se preke i pomoću njih interpretira tako važna i ozbiljna tema, želja mi je bila, da u ovom djelu ukazem djeci na potrebu redovnog po- hadanja škole, kao i marljiv odnos prema učenju, upozoravajući ih istodobno na teške posljedice neznanja. U tome je, mislim, osnovna vrijednost djela. Djelo »Đaci lutalice« je dosad izvedeno na sceni Gradskog pozorišta lutaka u Subotici s oko 50 predstava.

— Molim Vas, da nam još nešto kažete o vašem posjetu Kazalištu lutaka u našem gradu.

— Mene je veoma radovalo, što mi se pružila mogućnost, da posjetim vaše kazalište i upoznam rad i njegova dostignuća. Na osnovu stečenih utisaka u Vašem kazalištu, nadam se da uspijem u izvo-

nju mog djela ne će izostati. To će biti i moja žarka želja, a vjerujem i čitavog kolektiva vašeg poletnog Kazališta lutaka.

— Šta Vas je rukovodilo da stavite na repertoar »Đake lutalice«? — upitali smo redatelja i direktora ovog kazališta Iliju Ivezića.

— Ono, što je u svom razgovoru sam autor Ivo Popić istakao: želja, da se djeci nametljivo i uvjerljivo ukaže na njihove obaveze prema školi, društvu i životu.

— Koliko smo mogli primjetiti na jednoj probi ovog djela, učinilo nam se, da je njegova d'aktička nota prelako naglašena, dakle, prilično nametljivo.

— Ne kažem da nije. Ali ne opet toliko, koliko vam se učinilo. Dodate na predstavu i uvjerite ćete se, nadam se, da je moja režijska koncepcija išla upravo pravcem ublažavanja mjestimično nesportane didaktike. To sam nastojao postići u svakom momentu, akcentuirajući kod malih aktera životinjske njihov nestašluk, njihovo bježanje iz škole, kao i njihove peripetije u šumi gdje su zalutali, kako bi bio opravdaniji i uvjerljiviji njihov povratak škole.

— Kažite nam na kraju imena lutakara, koji će tumačiti uloge u ovome djelu:

— Branka Dunkić, Mirko Delić, Marijan Blaće, Jakov Vidović, Stana Burazer i Ante Vrsaljko. R. D.

IZ SUDNICE

Osuden N. Ercegović iz Rogoznice

Prošle srijede pred Okružnim sudom u Šibeniku održano je suđenje N. Koli Ercegoviću pok. Ivana iz Rogoznice, zbog toga što je 6. srpnja o. g. u poljskoj kućici u predjelu »Jančevica« kod Rogoznice ubio s nekoliko uboda nožem svoga oca Ivana.

Između oca i sina bilo je i ranije sukoba. Otac je bio u sukobu i s ostalim članovima obitelji, a to sve, kako je i optužnica utvrdila, uslijed svoje sebičnosti i grube samovolje, kao i zbog toga što je bio svadralica i škrtac prema potrebama svoje obitelji, a raspan u zadovoljavanju svojih hirova pijujući često i čašćavajući svoje raspusno društvo. Sin je naprotiv bio marljiv i svojim je trudom održavao gospodarstvo.

Na samom su suđenju sin a i mnogobrojni svjedoci iznijeli teško stanje u toj obitelji. Tako se čulo da otac ne bi dao sinu izaći s društvom, da ga je jednom potjerao iz seoske gostionice, a kad se sin, koji ima 36 godina, htio ženiti, nije mu dozvolio.

Iz svega što se čulo na raspravi moglo se zaključiti, da je stanje bilo nesnosno, kao i to da je sin izbjegavao zaostavanje sukoba. Posljednja svada između sina i

oca je počela uoči događaja. Otac je sinu prigovarao glede vršidbe, koju je sin organizirao. Ali na tome nije ostajalo, već je otac stao ometati rad na vršidbi, uskraćujući alat i druga sredstva. Na dan samog događaja, bezrazložno nije dozvolio da se postave stogovi oko postojećih kolaca, a kad je sin otišao po jednu lopatu, otac mu ju je oteo iz ruke. Tu je i počela svada, koja je završila tragično.

Nakon događaja sin se odmah prijavio miliciji.

Ovaj slučaj bio je predmetom mnogih komentara u Rogoznici i okolici, pa je za suđenje vladao priličan interes.

Nikola Ercegović je osuden na četiri godine strogog zatvora, jer sud, izričući kaznu, uzeo je u obzir mnogobrojne olakšavajuće okolnosti, od kojih smo neke istakli u ovom izvještaju.

Kolikogod ova kazna bila blaga, ona je ipak opomena, da se obiteljske nesuglasice i sporovi ne mogu rješavati kako je to učinio Nikola Ercegović, a niti pojedinac smije da se sam na takav način razračunava, makar stanje o kojem se radi bilo da krajnjih granica nepodnošljivo.

Obavijest

Pozivaju se svi isplatioci osobnog dohotka, da kod prve isplate dohotka isplate korisnicima dodatka na djecu povećane iznose dodatka na djecu u smislu Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o dodatku na djecu (»Sl. list FNRJ« broj 39/58). Kod toga trebaju postupiti na sljedeći način:

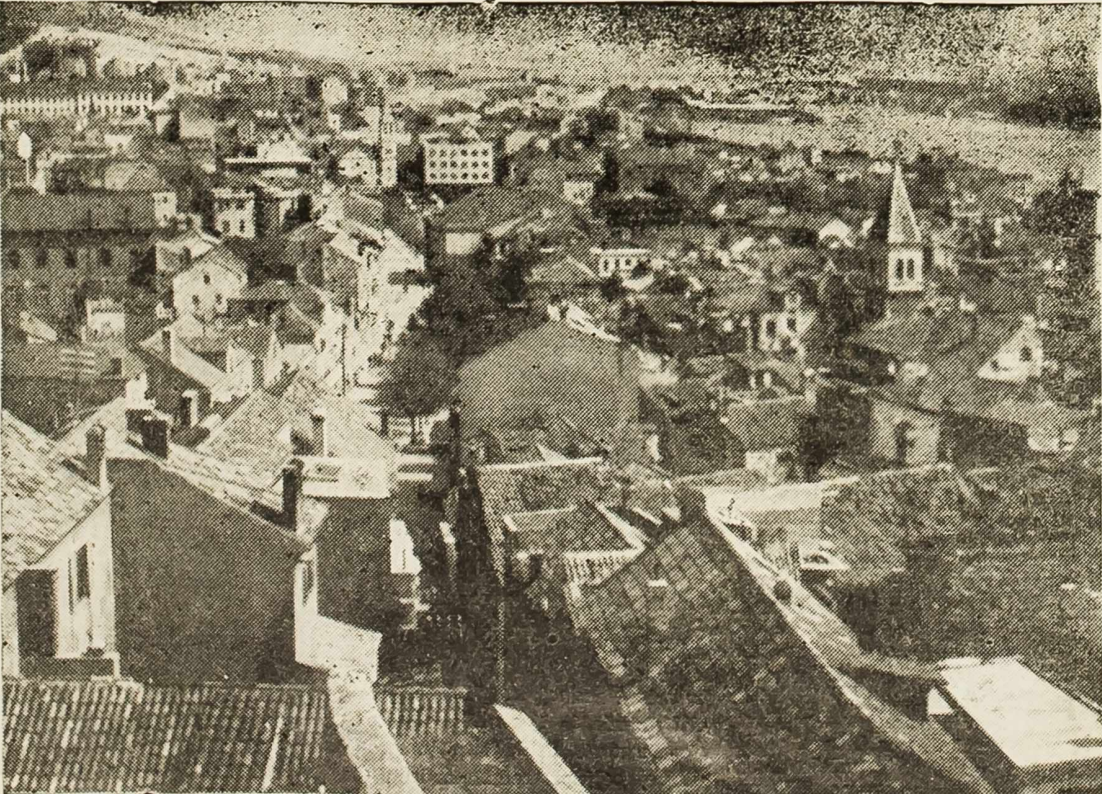
1. Na svakom rješenju korisnika dodatka na djecu zaokružiti će dosadašnji iznos dodatka, a pokraj tako zaokruženi iznos upisat će novi iznos dodatka. Taj upis ovjeriti će svojim potpisom službenik, koji radi te poslove sa desne strane izvršenog upisa. Ukoliko ne dolazi do izmjene iznosa (kod korisnika sa 1 djetetom), ne će se vršiti nikakav upis.

2. U isplatinim listama se ne će vršiti nikakove izmjene, osim što će se unijeti povećani iznos dodatka prema izvršenom upisu na rješenju.

3. Oni isplatioci koji isplaćuju dohodak unaprijed, trebaju u isplatinim listama za mjesec studeni odvojeno prikazati dodatke na djecu za mjesec studeni i razliku dodatka za mjesec listopad.

Naglašava se, da su svi isplatioci ovo dužni izvršiti od sljedeće isplate.

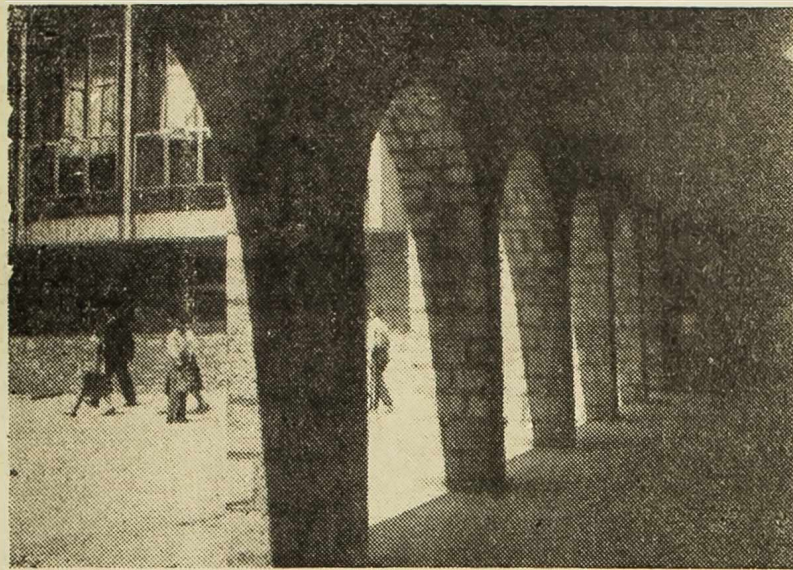
KOTARSKI ZAVOD ZA SOCIJALNO OSIGURANJE
ŠIBENIK

Šibenik

Osmogodišnja škola »Simo Matavulj«

Pred trogodišnjicu Prosvjetnog sabora Hrvatske BOGATA BILANCA

Uskoro će se navršiti tri godine otkako je, potkraj 1955. godine, održano prvo zasjedanje Prosvjetnog sabora Hrvatske. Na tom su zasjedanju utvrđeni osnovni principi i funkcija Prosvjetnog sabora i njegovih organa na terenu — prosvjetnih skupština kotara i prosvjetnih vijeća općina.

Trogodišnje djelovanje Prosvjetnog sabora Hrvatske unijelo je u kulturno-prosvjetni život naše Republike nove oblike i metode. Tome su svakako, krupan prilog dali pojedini savezi, koji u sklopu Prosvjetnog sabora djeluju kao operativni organi. To su: Savez narodnih i radničkih sveučilišta, Savez amaterskih kazališta, Savez knjižnica i čitaonica i Savez muzičkih društava. Nadalje, Radničko-prosvjetna zajednica, »Seljačka sloga« i »Prosvjeta« također su neposredno povezani uz Prosvjetni Sabor, koji pri provođenju pojedinih akcija suraduje i s ostalim organizacijama, kao što su zadružne, Crveni križ i Narodna omladina.

Dosadašnja, trogodišnja iskustva pokazuju, da je utjecajem prosvjetnih skupština i vijeća po-

odraslih i omladine, unesen je u perspektivni plan razvoja prosvjetne i kulture čitavog kotara. U tom je kotaru, nakon analize strukture stanovništva po školskoj spremi predviđeno otvaranje većeg broja ustanova i škola za dopunsko obrazovanje odraslih. Tako će, na primjer, otvaranjem novih škola, još oko šest stotina radnika raznih struka moći da steče dopunsko obrazovanje, otvoriće se za taj tridesetak škola za obrazovanje poljoprivrednika, dvadesetak kinematografa, a osnovat će se 26 novih kulturnih ustanova i oko pedeset raznih društava. Prosvjetna skupština kotara Sisak također je izradila analizu strukture obrazovanja aktivnog stanovništva. Ona je pokazala, da je u 84 radna kolektiva sa 13.450 radnika zaposleno više od osam i po tisuća ljudi bez kvalifikacija, zatim 4.708 s kvalifikacijama i 1.139 nepismenih. Slično tome, od ukupno 553 službenika u narodnim odborima na području tog kotara, tri stotine ih ima samo osnovnu školu, 81 srednju školu, 122 nižu i 17 nepotpunu srednju školu, a samo 33

Stoga je nedavno odlučeno, da se do narednog zasjedanja Prosvjetnog sabora — koje će biti održano u povodu trogodišnjice ove institucije — izradi perspektivni plan (do 1961. g.) razvoja ustanova i oblika za obrazovanje odraslih i kulturnu djelatnost. U tom će planu posebno težište biti na otvaranju škola i tečajeva za obrazovanje nepismenog i polupismenog stanovništva, daljnjem razvoju škola za seosku omladinu i škola za opće obrazovanje radnika i službenika, osnivanju i organizaciji radničkih i narodnih sveučilišta, te otvaranju škola, tečajeva i seminara za obrazovanje, dokvalifikaciju i stručno osposobljavanje kadrova u industriji i poljoprivredi.

Potreba za jednim takvim, širim planom ukazala se prije svega zbog prilično niskog obrazovnog nivoa našeg stanovništva. U Hrvatskoj, na primjer, od 3.204.148 stanovnika iznad deset godina, više od milijun i po ljudi ima samo osnovnu školu, a nešto manje od milijun stanovnika je bez školske spreme ili s nedovršenom osnovnom školom (prema Statističkom godišnjaku FNRJ za 1957. g.). Prema tome, nužno je bilo da se već prošlim godinama poduzmu radikalnije, makar i povremene mjere za ublažavanje takvog stanja. Tako je u posljednjih pet godina, na području naše Republike, u različitim radničkim školama i odjeljenjima za odrasle pri stručnim školama, kvalifikacije steklo oko trideset tisuća odraslih osoba.

Uz to su akcijom Prosvjetnog sabora, na širokom frontu, širom Republike, osnovane brojne dvogodišnje škole za obrazovanje seoske omladine. Samo prošle godi-

ne u Hrvatskoj su radile 802 takve škole sa 29.035 polaznika. Pri tome su najbolji rezultati postignuti u kotaru Karlovac, gdje djeluje 145 dvogodišnjih škola, zatim u kotaru Varaždin sa 75 škola, u kotaru Pula radi 61 škola, Vinkovci 60, Zagreb 45, Virovitica 41, Bjelovar 39, Kutina 31, Našice 31, i t. d. Jedino u nekim kotarima Dalmacije — Makarska, Šibenik i Dubrovnik — ove škole ne postoje.

Nadalje su se u obrazovanju radnika posebno isticala radnička sveučilišta, kojih u Hrvatskoj ima dvadeset. U njihovu okviru su školske godine 1957/58. radila 322 seminara za stručno obrazovanje sa 7.504 polaznika, 289 seminara za ekonomsko obrazovanje sa 12.397 polaznika i 446 seminara za opće kulturno obrazovanje sa 10.619 polaznika — ukupno 1057 seminara sa 30.550 polaznika. U tom se djelovanju pored zagrebačkog, posebno ističu radnička sveučilišta u Osijeku, Splitu, Karlovcu i Rijeci.

U Hrvatskoj, osim toga, aktivno djeluje nešto manje od tri stotine narodnih sveučilišta, koja godišnje na predavanja i druge oblike prosvjeđivanja okupe više od 800.000 ljudi, od čega najviše — oko 550.000 — na predavanjima katedre tribine aktualnosti.

Na predstojećem zasjedanju Prosvjetni sabor Hrvatske obaviti će dva krupna i važna zadatka: analizirati protekli trogodišnji rad, te na temelju toga i perspektivnog plana odrediti smjernice za daljnji razvitak ustanova i oblika za obrazovanje odraslih i kulturne djelatnosti uopće.

Lj. V.

IZ SUDSKE PRAKSE

SPORAZUMAN RASKID RADNOG ODNOSA prije vremena punovažan je samo po pismenom sporazumu. Uredba o zasnivanju i prestanku radnih odnosa određuje pismenu formu sporazumnog raskida radnog odnosa prije vremena ne samo zbog dokazivanja sadržaja sporazuma, već i zbog efikasnije zaštite lica u radnom odnosu. Bez pismenog sporazuma nema raskida radnog odnosa; pismena forma je uslov važnosti sporazuma.

SPEKULACIJA U KORIST PODUZEĆA JE KRIVIČNO DJELO Obilježje krivičnog djela nedopuštene spekulacije ostvareno je i onda, kada učinilac ili više lica imaju namjeru da postignu nesrazmjernu imovinsku korist za poduzeće (a ne sebi lično) u krugu svoje službene dužnosti kao službenici poduzeća. Zakon ne pravi razliku za koga se pribavlja takva korist — za sebe ili drugog — jer obilježje krivičnog djela nedopuštene spekulacije ostvareno je i onda, kad učinilac takvu korist postigne za poduzeće čiji je službenik.

ODREĐIVANJE PENZIJE PREMA RADNOM MJESTU ILI KVALIFIKACIJI. — Zavod za socijalno osiguranje odredio je penziju prema radnom mjestu predviđenom po tarifnom pravilniku za službenike sa nižom stručnom spremom, iako je na tom radnom mjestu bio službenik sa srednjom stručnom spremom. Vrhovni sud, pak tumači obratno: Za ocjenu da li određeni posao odgovara stručnoj spremi radnika ili službenika, odlučna je jedino priroda posla, a ne kategorizacija po tarifnom pravilniku. Propisi Uredbe o određivanju i prevodenju penzije govore o vršenju poslova koji odgovaraju stručnoj kvalifikaciji, dakle zahvaćaju suštinu samih poslova, te je priroda posla odlučna kod određivanja penzije.

DAVANJE OSNOVNIH SREDSTAVA U ZAKUP. — Ako pravna organizacija posjeduje osnovno sredstvo, koje privremeno stoji neiskorišćeno, ne samo da je ovlašćena, nego je i dužna da ga izda u zakup drugoj privrednoj organizaciji kojoj je neophodno. Prema Uredbi o upravljanju osnovnim sredstvima, prihod od zakupnine upotrebljava se za izvršenje obaveza amortizacije i kamate, kao i pokrivenje troškova osiguranja osnovnih sredstava. Eventualni višak unosi se u amortizacioni fond.

OTKAZ STANA NASTOJNIKU ZGRADE. — Obavezno je utvrditi u parnici (a ne u izvršnom postupku), kada nastane spor, da li radni odnos nastojnika zgrade prestaje bez njegove krivice, ili njegovom krivicom. Prinudno iseljenje nastojnika može se izvršiti tek pošto mu se osigura drugi stan (ako je radni odnos prestao njegovom krivicom). Primjenjuje se član 60, stav 1, točka 8 Uredbe o upravljanju stambenim zgradama, po kome se može korisniku stana otkazati stan ako prestane radni odnos, koji uslovljava korištenje stana.

ZAHTEJEV ZA IZDRŽAVANJE KOD RAZVEDENIH. — Neobezbjedjeni bračni drug, žena ili muž, čijom se krivicom nije poništio brak, ima pravo da zahtjeva da se presudom, kojom se brak razvede, odluči o tome, da mu se dosudi izvjestan iznos izdržavanja na teret bivšeg supružnika. Neobezbjedjeni bračni drug koji nije kriv, ako nije iznio zahtjev za izdržavanje za vrijeme brakorazvodne parnice, nijednim zakonskim propisom nije izgubio pravo da to učini i poslije pravosudno dovršenog spora. (Tumačenje člana 70. Osnovnog zakona o braku).

JEDINSTVO ARAPSKOG SVIJETA ISTI JEZIK

Za sasvim nerazvijene arapske zemlje Egipat je danas, a i juče uzorak moderne države. Posljednjih decenija Egipat je dio svoje moderne školovane inteligencije sloo u te zemlje. Većinom su to bili profesorji i učitelji, rasuti po čitavom arapskom svijetu. Razumije se da su oni bili i ostaju propagandisti arapskog jedinstva, čak i onih godina kada se o tome nije nigdje ni govorilo ni pisalo kao danas.

PRIMJER JEMENA

U naj novije doba, posljednjih dvadeset godina Egipat je postao pravi Pijemont Arapa. Kako snažno ta zemlja djeluje na ostale arapski svijet, može poslužiti Jemen, mala azijska država, gdje je do prije deset godina vladao sve-moćni stari Iman Jahja, koji je bio i predsjednik vlade i držao sva »ministarstva« pa i ključeve državne blagajne pod svojim jastukom u svojoj prijestolnici Saani. U jednom puču, koji je ostao neobjašnjen, Imam je ubijen. Govorilo se da je ubistvo organizirano iz Zapadne Evrope, jer je Imam bio tvrdokoran protivnik Zapada. Međutim od primitivnog uređenja države starog despota njegovi nasljednici stvaraju danas moderniju državu, povezali su svoju zemlju s Egiptom pristupili UAR. A upravljači Jemena danas putuju svijetom, traže i donose iz svijeta suvremene oblike državnog uređenja, ugledajući se po-najprije u Egipat.

AL KAHIRA GLAVNI GRAD

Gdjegod susretnete Arapa, bilo onog iz Iraka bilo iz Maroka ili Saudije, pa ga upitate koji grad smatra glavnim gradom Arapa, bez obzira na državne granice, odgovorit će vam: Al Kahira. Tako se arapski kaže: Kairo. Kairo je, doduše i najveći grad Afrike, jedan od najvećih gradova Azije. Na jugu nema većeg grada na našoj planeti, na sjeveru je samo Moskva veća, a na Zapadu i na istoku su od Kaira daleko tako veliki gradovi.

Ali svakako nije veličina grada činila da Arap kaže kako je Kairo glavni grad svih Arapa, ima tu još čitav niz drugih činilaca.

Ako se beduinski poglavica iz Saudijske Arabije hoće liječiti od trahoma koga mnogo ima, stići će u Kairo. Ako se njegov sin želi školovati, naročito na fakultetima, opet će ga putevi dovesti u Kairo. Ako ma koji Arap iz daleke oaze želi vidjeti djelić Evrope i sve ovo negativno i pozitivno što tu ima da se vidi, opet će krenuti u Kairo.

Nema kulturnog centra Arapa uopće, ako to nije Kairo. Tu se stvara i bogati novi arapski jezik, tu se stvara književnost i žurnalistika Arapa, tu cvjetaju film i radio, tu se razvija moderna ekonomika, trgovina i industrija, tu se školuje arapska inteligencija. Kairo i Egipat su, dakle, prije, a danas još više simboli arapskog jedinstva.

Ali ima još mnogih dokaza o

čvrstini idejne podloge toga jedinstva.

RAZLIKA: SLOVO »G« I »DŽ«

Osim geografskog jedinstva i iste vjere, koja u tom svijetu Afrike i Azije još igra i te kako značajnu ulogu, Arape naročito povezuje isti jezik, arapski. Nesumnjivo je to jedna od vrlo jakih spona, koja uza se veže i književnost, štampu, film, i radio, a to su opet sve moćni faktori povezivanja arapskog svijeta.

Arapski jezik je zaista jedan. Ukoliko su nekad postojale ili postoje razlike u dijalektima ili provincijalizmima, one iščezavaju u klasičnom književnom arapskom jeziku, koji je jedinstven za čitav arapski svijet. Taj jezik, čisti arapski, nastao je i stvarao se kroz skoro 1500 godina od pojave Islama i vjerske knjige »Kurlana«, koja je pisana čistim arapskim književnim jezikom, jednakim i jedinim od Bagdada do Gibraltara. A i pojedini dijalekti u raznim zemljama Arapa ne razlikuju se mnogo jedan od drugoga. Najpoznatija »razlika« u jeziku jeste jedno jedino slovo. To slovo samo u Egiptu se izgovara drukčije nego u drugim arapskim zemljama, a piše se svuda jednako. Radi se o slovu »dž« koje se svuda tako čita, osim u Egiptu, gdje se ovo slovo čita: »g«. Najbolji primjer je u imenu Gamala Abdel Namera, koga bi u drugim zemljama Arapa osim Egipta zvali »Džamala« (kod nas u Bosni »Džemal«), ili na primjer riječ »republika« na arapskom »džumhurijje« u Egiptu se izgovara »gumhurijje« pa postoji i poznati dnevni list s tim imenom. To je jedina »razlika« u arapskom jeziku između pojedinih arapskih zemalja, da se u jedina slovo »džin« (arapsko ime slova) čita kao slovo »gajin«, jer u arapskom jeziku uz slovo

fakultetsku naobrazbu. Na temelju te analize je Prosvjetna skupština, u suradnji s Kotarskim odborom Socijalističkog saveza, izradila program dopunskog obrazovanja, koji se već postepeno provodi.

Dosadašnja iskustva i u nekim drugim kotarima, kao što su Rijeka, Varaždin, Virovitica, Našice i Ogulin, pokazala su da se djelatnost na području obrazovanja i kulture mnogo brže razvija nego prije.

Sve veći zahtjevi, da se proširi osnovica za obrazovanje odraslih i kulturni život, uvjetovali su potrebu, da se taj rad planira i uskladi s našim općim razvitkom.

»dž« postoji i slovo »g«. Tako Egipćani imaju dva slova »g« u svojoj abecedi.

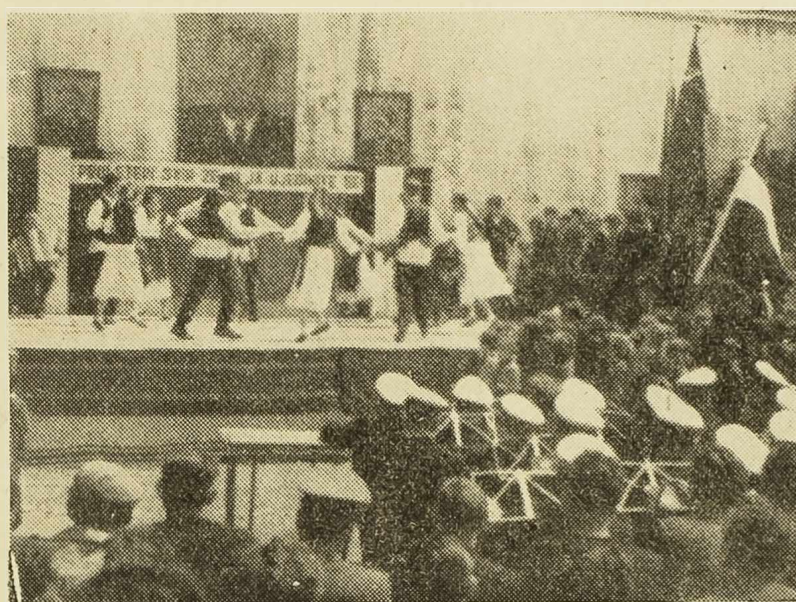
NARODNI I KNJIŽEVNI JEZIK Jasno je da ta »razlika« ne čini nikakve teškoće Arapima u sporazumjevanju, čitanju, gledanju filmova ili slušanju radiostanica.

Međutim, ima jedna druga teškoća, a ta je jedinstvena opet za sve Arape uopće. Naime kod njih se književni jezik znatno razlikuje od govornog narodnog jezika, a mase naroda, ako su i pismene, teško razumiju književni jezik. Govorni jezik je siromašniji, a književni je daleko odmakao u bogatstvu izraza, ali ga mase naroda skoro ne razumiju. Pošto se još nije pojavio arapski »Vuk Karadžić«, reforma književnog jezika nije izvršena da se približi narodnom jeziku. Stampa i radio morali su da pređu na jedan »kompromisni« jezik, koji je književan, s mnogo primjesa narodnog jezika, tako da svaki pismen Arap danas razumije i može čitati novine i svi mogu slušati radio.

Što se tiče razlika u dijalektima njih ima po pokrajinama, ali su one znatno manje nego na primjer kod nas razlike između kaškavskog, zagorskog ili hercegovačkog govora, a daleko je veća razlika između hrvatskog i slovenskog jezika nego između jezika ma kojih dviju arapskih zemalja.

Jezik Arapa čini da je Kairo sa novim, vrlo jakim odašiljačem, danas vladajuća radiostanica za osamdeset milijuna Arapa. Kairski listovi su i prije revolucije »Al Ahram«, »Ahbar al Jevm« bili prošireni kao i danas u čitav pismeni dio arapskog svijeta.

Mahmud Konjhodžić
(Nastavit će se)

Sa prosvjetne smotre općine Tijesno

taknutu društvena inicijativa na stvaranju šire osnovice za kulturno-prosvjetnu djelatnost i da su u ovom razdoblju postignuti mnogo bolji rezultati nego prije. U prilog toj tvrdnji dovoljno je navesti podatke samo iz nekoliko kotara. Aktivnošću prosvjetne skupštine u Pulji — program koji također provode društvene, političke i privredne organizacije — uspješno se odvija obrazovanje seoskih proizvođača u zadružnim školama, koje su u ovom kotaru već na prilično visokom stupnju. Nadalje, plan prosvjetne skupštine kotara Vinkovci, kojim je predviđen daljnji razvitak institucija za dopunsko obrazovanje

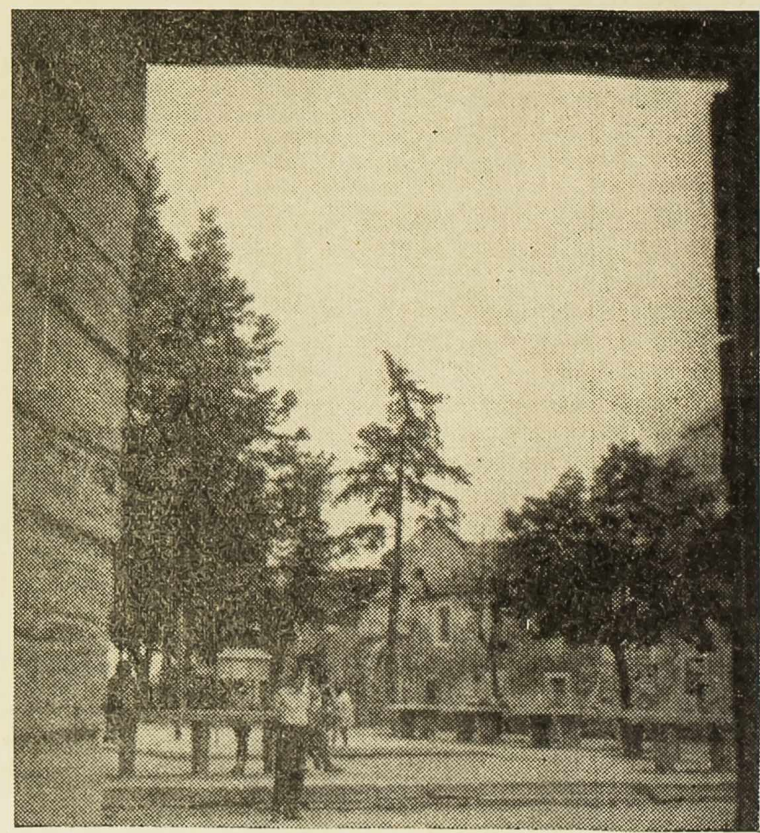
POZNAJETE LI SVOJ KRAJ?

Sve više odgovora

I u II. kolu našeg nagradnog natječaja stigao je veliki broj odgovora. Posebno određena komisija pregledala je prispjele kupone, te je ustanovila da su natjecatelji ovog puta bili oprezniji u svojim odgovorima. Točan odgovor glasio je: Tvornica lakih metala »Boris Kidrič« — Šibenik — Ražine. Vučenju ždriježa obavio je 11-godišnji Ante Klarić, učenik V. razreda IV. osmogodišnje škole Gorica.

Naša nagrada od 1000 dinara ovog puta pripala je CINO-TTI RENATU, Šibenik, Kačićeva 4.

U ovom broju objavljujemo novu fotografiju sa kuponom 3. Upozoravaju se natjecatelji da kupone mogu slati (oni iz Šibenika i osobno) najdalje do utorka 28. o. mj. redakciji lista, Ulica Jelke Bučić 5, od 7 — 14 sati.

Koje je ovo mjesto?

NAGRADNI KUPON 3

Odgovor

Ime

Adresa

»Šibenski list«

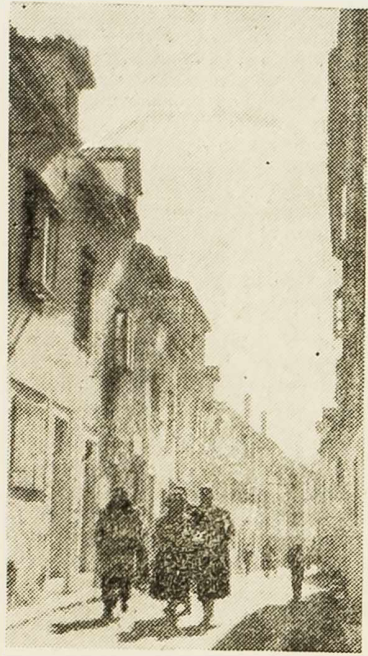
Novosti iz naših općina

Knjinska kronika

SASTANAK OPĆINSKOG SINDIKALNOG VIJEĆA

Program rada sindikalnih organizacija

Prošlog petka održan je prošireni plenum Općinskog sindikalnog vijeća, kojemu su pored članova plenuma i predstavnika sindikalnih podružnica prisustvovali Ivo Ninić predsjednik Kotarskog sindikalnog vijeća i sekretar Općinskog komiteta SK Knin. Na ovom plenumu se raspravljalo o pripremanju za održavanje godišnjih skupština sindikalnih organizacija. Prisutni su bili: zatim upoznat o rezultatima ankete koja je nedavno provedena u nekim privrednim organizacijama ovog područja, a odnosila se na rad i aktivnost njihovih sindikalnih podružnica. Pored upoznavanja s

Skradin

KONFERENCIJA OMLADINE KNINSKE GIMNAZIJE

Sredinom prošle nedjelje omladina kninske gimnazije održala je redovnu godišnju konferenciju na kojoj se raspravljalo o radu u prošloj godini. Zaključeno je da omladina ove škole pristupi izučavanju materijala VII. kongresa SKJ, VI. kongresa Narodne omladine Jugoslavije i V. kongresa NO Hrvatske. Poradiće se na osnivanju Tribine mladih i omladinskog debatnog kluba. Pored ostalih zadataka, omladina kninske gimnazije želi veću aktivnost razvijati u razrednim zajednicama. Na kraju konferencije izvršen je izbor novog komiteta. (M)

PRVI SNIJEG

Nakon kiše, koja je bila praćena jačom burom u petak ujutro po prvi put Dinara, Orlovića i druge planine osvanule su pod snijegom, koji je padao u toku noćilako je već sredina listopada, ipak je prvi snijeg na planinama u ovom kraju davao interesantnu sliku.

U toku dana 17. listopada na Dinari se snijeg sasvim otopio. Snijeg koji je prvi put pao najviše se približio Podnarju, Strmicji i Plavnu. (M)

UBO NOŽEM MAČEHU

U Ljubostinjama kod Unešića 27-godišnji Ivan Abramović teško je povrijedio svoju mačehu Lucu i njenog sina Križana, starog 17 godina. Abramović već dugo vremena ne živi kod mačeha, jer su odnos već dugo godina među njima zahtjevniji. Došavši ovih dana u selo među njima izbila je svađa u kojoj je Ivan najprije udario nožem u prsa svog bratčica, a zatim se obojio na mačehu, koja je pobjegla iz kuće i zarano joj nož u leđa. Luca Abramović jedva je ostala na životu, zahvaljujući liječnicima šibenske bolnice, koji su izvršili nad njome dugu i tešku operaciju. Njezin sin Križan također se nalazi u bolnici.

Ivan Abramović stavljen je u pritvor. (b)

SKRADIN

Puštanje u pogon tvornice opeka

U Skradinu se vrše pripreme za puštanje u pogon tvornice opeka. Ta je tvornica sagrađena 1950. godine. Tada je proizvođač kreč, koji iako kvalitetan nije prosperirao na tržištu; te je tvornica zbog nerentabilnosti bila zatvorena. Pogon je stajao neiskorišten punih 8 godina, iako u Skradinu ima kvalificiranih radnika i nezaposlene radne snage.

Više puta pokušavali su Skradinjani da ta tvornica ne leži neiskorištena. To su dokazali i sada, kada je trebalo izvršiti njezin popravak. To je obavljeno u vidu svakodnevnih dobrovoljnih akcija, te se ovih dana očekuje pokusna proizvodnja. Ilovača, koja se nalazi u neposrednoj blizini, pokazala se kvalitetnom. Puštanje ove tvornice u pogon mnogo znači za narod Skradina i njegove okolice. (MP)

RADOVI NA ELEKTRIFIKACIJI SONKOVIĆA

U Sonkoviću na području općine Skradin vrše se radovi na elektrifikaciji sela. Mještani su dali veliki broj dobrovoljnih radnih sati na izgradnji dviju trafostanica. Sonkovići se nadaju da će u njihovom selu kao u mnogim selima skradinske općine zasjati električno svjetlo. (M. P.)

Pripreme za nove školske odbore

DRNIS — Savjet za prosvjetu i kulturu raspravljao je prošlih dana o pripremanju za izbore novih školskih odbora. Ustanovljeno je da je veoma mali broj školskih odbora zadovoljio u radu. Zaključeno je da se u nove odbore ponovo biraju najbolji članovi dosadašnjih odbora, što će pridonijeti da novo izabrani školski odbori već u početku normalnije rade.

Na zborovima birača bit će iznjetj dosadašnji rezultati djelovanja školskih odbora, a ujedno će se govoriti o zadacima školskih odbora osobito u vezi novog Zakona o školstvu. (m)

NABAVIT ĆE SE ZIMNICA

DRNIS — Na nedavnom Plenumu općinskog sindikalnog vijeća raspravljalo se o nabavci zimnice za radnike i službenike. Preko trgovačke mreže u Drnišu nabavit će se potrebna količina živežnih namirnica od poljoprivrednih dobara ili pak neposredno od proizvođača. (m)

SMRT SPLITSKOG PLANINARA NA PROMINI

DRNIS — Prilikom održavanja Dana planinara Dalmacije, na Promini je umro od srčane kapi splitski planinar Ante Danković, star 57 godina.

Nešto ispod vrha Promine Danković je naglo pozilio i drugi su mu odmah pružili prvu pomoć i on je nakon toga nastavio uspon prema vrhu. Međutim, nakon pola sata hodanja njemu je ponovno pozilio ali sva nastojanja njegovih drugova, a osobito dr. Žokajla, nisu pomogla. Nastupila je smrt od srčane kapi. Planinari su odmah prekinuli uspon i prenijeli mrtvog drugu do sela Ljšnjaka, odakle je kamionom prevezen u Split.

Drniški omladinci Boško Vukušić, Sergije Čakić, te Josip Širnić i Mića Viličić, kao i ostali planinari pružili su nesebičnu pomoć oko prenosa mrtvog druga. (m)

NASTRADAO U SJEČI DRVA

U srijedu se dogodio zanimljiv nesretni slučaj u Strmicji. Omladinac Petar Krneta sjekao je u Orloviću drva. Presječena bukva naslonila se na drugu i on se popeo da je obruši. Odjednom se bukva srušila, ali je sobom povukla i Petra. Tom prilikom Krneta zadobio je teške ozljede i odmah je otpremljen u knjinsku bolnicu. (VZ)

DRNIS

PLANINARI DALMACIJE NA PROMINI

DRNIS — U nedjelju je na Promini održan Dan planinara Dalmacije. Pored planinara Drniša i Siverića na Promini su se sakupili i planinari Splita, Kaštela Šibenika i Knina. Primijećen je veći broj pionira.

Održavanje Dana pionira na Promini pridonijelo je razvijanju interesa za planinarstvo u Drnišu gdje se sada vrše pripreme za osnivanje planinarskog društva u mjestu. (m)

KISTANJE

Problemi školstva na zboru birača

Kočević — U Kočeviću je ovih dana održan zbor birača na kojem je izabran novi školski odbor pri narodnoj osmogodišnjoj školi u Kovačiću. Na zboru je konstatirano, da je stari školski odbor vrlo slabo radio, i roditeljski sastanci su se rijetko održavali. U novi školski odbor, izabrani su drugovi od kojih se može nešto očekivati. Na zboru je podvučeno, da školski odbor treba da vodi brigu o ovoj školi, da povede računa za otvaranje školske kuhinje. Na školi su mnoga stakla porazbijana, što bi trebalo popraviti. Trebalo bi što prije izgraditi školski nužnik. To su sve problemi s kojima treba da se pozabavi novi školski odbor. Ne samo to, školski odbor treba da se stara o tome, da svi školski obveznici redovno pohađaju školu, i t. d.

Na ovom zboru je bilo govora o popravku seceskih puteva. Birači su se složili s tim da se ove godnje gradi put od Travice do Rurišta. U toku mjeseca studenog svatko će morati da odradi svoju obavezu na putu.

PRIPREĐENO KNJIŽEVNO VEŠE. Ovih dana je dječima narodne osmogodišnje škole u Kočeviću pripređeno književno veše, na kojem je mladi pisac Ilija Sekuljica čitao svoje radove. Zatim se je poveo razgovor između daka i pisca. (IS)

Kistanje

Ugostiteljska mreža u selima ne zadovoljava

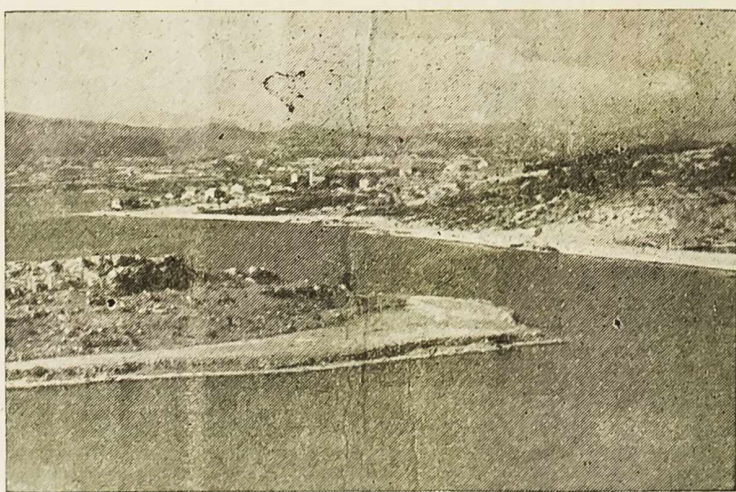
Ne otkrivamo ništa novo, ako kažemo, da ugostiteljska mreža u većini naših gradova i sela ne zadovoljava ni po broju objekata, ni po njihovoj opremljenosti. Ta je pojava već prilično uočljiva i akutna, pa je i zbog toga bila predmet mnogih dosad održanih sastanaka u Ugostiteljskim komorama i državnim organima. O njoj je bilo govora i na posljednjoj skupštini Ugostiteljske komore Hrvatske, a njoj je, razumije se, dato mnogo prostora i zaključcima te skupštine, koji su ovih dana objavljeni.

S ugostiteljstvom stoji naročito loše na selu. Tu pretežno prevladavaju krme, pa gost, osim pića, u njima ne može ništa drugo naći. Osim toga podvorba je u većini slučajeva slaba, a higijenski uvjeti poslovanja loši. Nevolja je još u toliko veća, ako je takav objekt jedini u dotičnom mjestu, jer putnik, koji tu naiđe, nema ni gdje prespavati ni što god pojesti. Uz to još postoji opasnost, da se ukinu mnogi od tih objekata, jer se zadružne organizacije sve više orijentiraju na svoju osnovnu djelatnost — unapređenje poljoprivrede. Zato sve manje važnosti pridaju ugostiteljstvu, pa su mnoge zadruge već napustile gostionice, ili će to uskoro učiniti. Tako mnoga mjesta dolaze u opasnost, da ostanu bez svog ugostiteljskog objekta. Razumije se, da do tog nije i ne će doći tamo, gdje se o tome pravodobno vodilo računa. Takve su radnje obično date na upravljanje radnicima uz obavezno paušalno zaduživanje. Nisu također rijetki primjeri, da su takve radnje date privatnicima i došlo se do uvjerenja, da bi taj oblik poslovanja bio najpovoljniji.

Ugostiteljski objekti u manjim mjestima i na selu ponajviše se nalaze u privatnim kućama. Inventar kojim se oni služe, također je u dosta slučajeva privatno vlasništvo. Zbog toga se smatra, da bi ugostiteljske radnje, koje ne raspolažu osnovnim društvenim sredstvima, trebalo predati privatnicima na vođenje. Time bi se, kao što se vjeruje, postigla dvostruka korist, zajednica bi dobila dio prihoda, dok privatne osobe ne bi koristile povlastice koje imaju radnici i namještenici u društvenom

SASTANCI U OSNOVNIM ORGANIZACIJAMA SSRN

U toku prošlog tjedna u svim osnovnim organizacijama Socijalističkog saveza u Šibensku održani su sastanci na kojima se raspravljalo o najnovijim propisima Saveznog izvršnog vijeća u vezi novih ekonomskih cijena i povećanja društvenog standarda. Članovi SSRN iznosili su u diskusiji izvjesne negativne pojave sa područja tržišta i trgovine, kao i primjere i namještenici u društvenom

Jadrtovac

NAŠA SEDMA REPUBLIKA

Naša sedma republika rasuta je po svijetu. Od preko 1.5 milijuna iseljenika iz cijele Jugoslavije, oko 1 milijun ih je iz Hrvatske. To znači da je gotovo svaki četvrti stanovnik naše republike — iseljenik. No, to su samo oni, što su ovdje rođeni, bez njihovih potomaka kojih je još znatno više. Većina je od njih napustila rodnu zemlju iz jednog jedinog razloga — u potjeri za zaradom, »trbukom za kruhom«. Ima ih u mnogim zemljama, a najviše u Sjevernoj i Južnoj Americi.

Bistrina duha našeg čovjeka, dovitljivost i domišljatost, trezvenost u životu, želja da se što više zaradi i pošalje kući, u stari kraj, a često i sreća, poslužili su da se mnogi nas čovjek u stranom svijetu uzdigne, da je uspio i blisario se u novom društvu. Spominjući njih, ne treba ipak ispustiti iz

vida one plejade naših ljudi, koji su se izgubili, nestali u rudarskim oknima, u šumama, na udaljenim putovima.

O tome, kako su se naši ljudi ipak snalazili, koliko su čak utjecali na svoju novu sredinu evo nekoliko detalja.

Kraljice ribara — Dalmatinke

Naši su iseljenici, napose oni iz Dalmacije, značajne pozicije osigurali naročito u ribarskim centrima Kalifornije, Louisiane i drugih primorskih država. Napose u San Diegu i San Pedru u Kaliforniji, u kojima su oni zapravo i postavili temelje suvremenom ribarstvu. U San Pedru nalazi se, na primjer, najveća tvornica riblji konzervi u Sjedinjenim američkim državama, a osnovao ju je zemljak iz Komiže, Martin Bogdanović. I danas u tom ribarskom

centru najveći broj ribarskih brodova, pa i onih najmodernijih, vlasništvo su naših iseljenika — ribara. Na čelu najvećeg ribarskog poduzeća u tom mjestu i danas se nalazi naš zemljak Josip Bogdanović, Martinov sin.

U ovim su ribarskim centrima također poznate već tradicionalne »Ribarske fešte — Fishermans Feast«, kojima završava svaka ribarska sezona. Pored parade, defilea brodova i drugih točaka, bira se i »kraljica ribara«. Najčešće taj poznati naziv, pa gotovo i redovito, bez izuzetaka, dobiva neka djevojka iz obitelji naših ribara — Dalmatinka.

Urođenički poglavica Kovačević

Punta Arenas najjužnije je naseljena točka Južne Amerike. I tamo naši iseljenici već odavno imaju značajne pozicije.

Ima u tome i jedna zanimljivost. U tom dijelu Amerike, u Patagoniji žive i urođenici. Jasno, po svom uobičajenom načinu u plemenima. Zanimljivo je, da

poglavica jednog od tih plemena, koja žive u južnoameričkim pampama, nosi naše prezime Kovačević.

Naime, kod našeg zemljaka Kovačevića iz Omiša, koji je živio u Punta Arenasu, radio je u trgovini taj mali Indijanc — sadašnji plemenski poglavica. Mališan je bio veoma dobar i mio dječak, pa ga je Kovačević, koji inače nije imao svoje djece posinjo. No, kad je u njegovu plemenu umro poglavica, došao je red na malog Kovačevića. On je, po nepisanim zakonima svog plemena, morao da zamzme to mjesto, da napusti grad trgovinu svog počma i da se vrati u pampas, u svoje pleme. Prezime je zadržao.

Evo još jednog zanimljivog detalja. Nalazimo ga u knjizi »Mjesečeva dolina« poznatog američkog pisca Jacka Londona. On piše, na primjer, da su Dalmatinci doseljenici, nekadašnju pustinju Pajarodoline, pretvorili u plodno tlo, u »vraj jabuka« i nazvali je »Nova Dalmacija«.

Naši iseljenici — poznati naučnici, umjetnici, ministri, ambasadori

Davno je to bilo, kad su naše seljenike zvali »Bohunski stupidci«. iz prve generacije naših iseljenika nastala je i druga, pa i treća generacija, u kojima ima sve više školovanih ljudi, a da su mnogi naši iseljenici postali stručnjaci, staknuti poslovni ljudi, da su mnogi od njih stekli imetak ne treba ni spominjati. Spomenut ćemo samo neke od njih, one koji su se u novoj sredini najviše popeli na društvenoj ljestvici. Za neke je dovoljno spomenuti samo ime, jer su oni i tako poznati ne samo kod nas, nego i u svijetu. Tu je u prvom redu genijalni izumitelj Nikola Tesla, zatim kipar Ivan Meštrović, književnik Louis Adamić, violinist Zlatko Baloković, primadone Metropolitan opere Milka Trnina i Zinka Kunc i mnogi drugi. Lista bi takvih imena bila dosta duga. Evo još samo nekih. Na primjer, učenjak Mihajilo Pupin iz Banata, inače sveučilišni

profesor, koji je svoju karijeru i iseljenički život započeo pranjem suda u jednom hotelu. U kulturnom svijetu Amerike i daleko izvan njega, poznata su i imena balerine Mie Corak — Slavenske, opernog pjevača Tine Patijerija, zamjenika Henrika Suraja, porjeklom Dubrovčana, rektora i profesora sveučilišta u Seattle u državi Washington i tako dalje i tako dalje.

Možda se još sjećate prošlih izbora za predsjednika SAD-a. Tada je naime, među kandidatima istican Frank Lauša, Slovenac, guverner države Ohio. A poznato je i ime dra Oskara Ivaniševića, senatora i bivšeg ministra prosvjete i ambasadora Argentine, koji je inače rodom s Brača, zatim dra Ivana Grafulića, tajnika Socijalističke stranke Čile-a, senatora Radomira Tomića, Estevana Ivovića-Matuljića poslanika iz Santiaga i tako dalje.

Filip Svetić

GRADSKA KRONIKA

Mjere za stabilizaciju tržišta

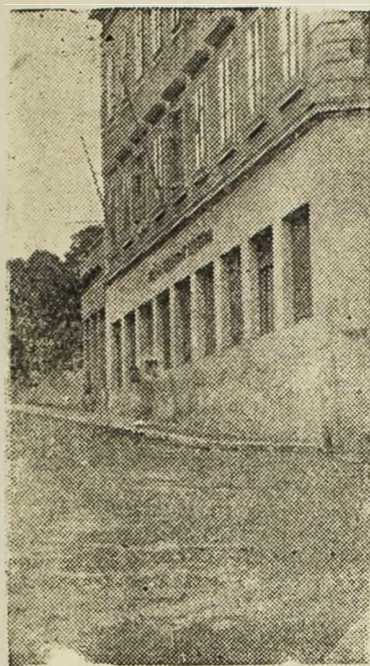
ODREĐENE SU CIJENE POLJOPRIVREDNIM PRODUKTIMA

Na sastanku Savjeta za robni promet NO-a šibenske općine raspravljeno je niz pitanja privrednog karaktera. Da bi se onemogućilo eventualno povišenje cijena poljoprivrednih proizvoda na šibenskom tržištu, Savjet je stao na stanovište da se pristupi utvrđivanju maksimalnih maloprodajnih cijena nekim važnijim artiklima. Nadalje

je zaključeno, da nove cijene počinju važiti od 1. studenoga ove godine. Za neke od artikala određena je maloprodajna cijena, dok je pak za ostale trgovačkim poduzećima ustaonovljena marža. Tako će cijena krumpira iznositi 16 dinara kilogram, jabukama prema kvaliteti 32 i 38, grahu 50, 64 i 76 i crvenom luku 50 dinara. Ze-

lenom i kiselom kupusu određena je marža za 40% odnosno 35% između nabavne i maloprodajne cijene, karfiolu 40%, dok ostalom povrću i voću 25%. Također su određene cijene i mesu. Govedina sa privagom od 6 do 8% prodavat vedina bez privage 280, janjetina i telefina 300, svinjetina 320, mljeveno meso 340, bravetina 260, odjak 400 dinara. Cijena ribi, mlijeku i mliječnim proizvodima određena će se naknadno. Posebno je razmatrano pitanje određivanja cijene mlijeka, pa je odlučeno da će se cijena ustanoviti tek onda, kada se riješi problem opskrbe grada mlijekom.

Daljnja točka dnevnog reda ovog sastanka bilo je pitanje bolje opskrbe Šibenika kruhom, jer je provedenom analizom sadašnjeg stanja ustanovljeno, da ono zasad ne zadovoljava. S tim u vezi dana je preporuka Planskom odsjeku pri Sekretarijatu za privredu NO-a da on razmotri prijedlog osnivanja jednog pekarskog poduzeća, koje bi isključivo imalo zadatak da na teritoriju grada snabdijeva potrošače kruhom i pecivima.

Pošto plaćati mlijeko?

Ovih dana Savjet za robni promet Narodnog odbora općine Šibenik razmatrajući pitanje stabilizacije cijena važnijih prehrambenih i industrijskih proizvoda, a između njih i pitanje snabdijevanja građana mlijekom, konstatira slijedeće:

S obzirom na to što se snabdijevanje mlijekom odvija isključivo preko individualnih proizvođača, to je teže izvršiti stabilizaciju cijena toga artikla. Bez obzira na to, kao najviša cijena po kojoj bi mlijeko trebalo platiti, poslije duže diskusije Savjet za robni promet zaključio je da iznosi 50 dinara po jednoj litri.

Zbog toga se postavlja pred sve građane da za svako povišenje cijena mlijeka, koje bi tražili proizvođači nema kakovog opravdanja, te da zajednički nastupe protiv povećanja cijena.

Ukoliko se svi zajedno založimo kao potrošači, cijena će ostati ista, jer nije toliko povećana potražnja da bi mogli proizvođači lako ucijenjivati i prekidati opskrbu pojedinih domaćinstava.

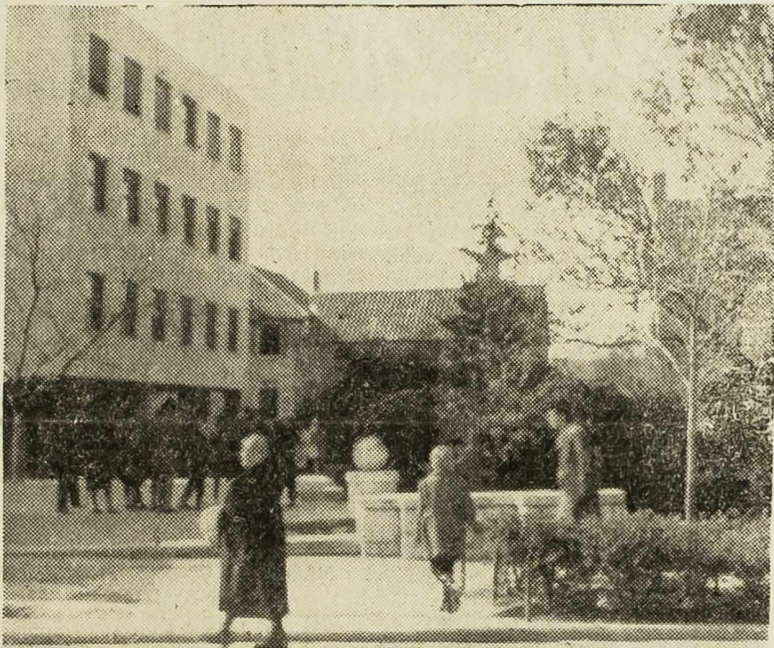
IZ SEKRETARIJATA ZA PRIVREDU

Novo radno vrijeme u trgovačkoj mreži

Na jednom od posljednjih sastanaka Savjeta za robni promet NO-a šibenske općine raspravljano je o prijedlogu uprave trgovačkih poduzeća za uvođenje novog radnog vremena u prodavaonicama. Zaključeno je da se u prodavaonicama industrijske robe i živežnih namirnica uvede trosezonsko radno vrijeme. One će u siječnju i veljači poslovat od 8—12 i od 15.30—18.30 sati, od 1. VI. do 1. IX. prodavaonice će biti otvorene

od 7—12 i od 18—20, a u proljetno-jesenskom razdoblju (1. III. do 31. V., 1. IX. — 31. XII.) poslovat će od 7.30 do 12 i od 16.30 do 19 sati.

Prodavaonice voća i povrća imat će dva radna vremena tokom godine. Od 1. X. do 3. III. prodavaonice će biti otvorene od 7 do 11 i od 15 do 18 sati, a u razdoblju od 1. IV. do 30. IX. od 6.30 do 11 i od 16.30 do 19 sati. Mesarnice će poslovat kao i dosad.

Šibenik

ŠIBENIK KROH I JEDAN

NARODNO KAZALIŠTE

Srijeda, 22. X. — ZLATNI PIJESAK — predstava za učeničke Učiteljske i Srednje ekonomske škole. Početak u 16 sati.

Četvrtak, 23. X. — ZLATNI PIJESAK — predstava za II. kolo pretplatnika iz prošlogodišnje sezone i građanstvo. Početak u 20 sati.

Petak, 24. X. — ZLATNI PIJESAK — predstava za pripadnike JNA. Početak u 20 sati.

Subota, 25. X. — DRVENI TANJUR — predstava za građanstvo. Početak u 20 sati.

Nedjelja, 26. X. — DOŽIVLJAJI NIKOLETINE BURSACA — predstava za građanstvo. Početak u 20 sati.

KAZALIŠTE LUTAKA

Četvrtak, 23. X. — ĐACI LUTALICE — Početak u 16 sati.

Nedjelja, 26. X. — ĐACI LUTALICE — Početak predstava u 11 i 16 sati.

KINEMATOGRAFI

TESLA: premijera domaćeg dokumentarnog filma — VII. KONGRES SKJ — Dodatak Filmske novosti broj 41 (23. X.).

Premijera francusko-talijanskog filma u boji — SIMFONIJA LJUBAVI (SCUBERT) — Dodatak: Filmske novosti broj 41. (24—29. X.).

Premijera engleskog filma u Vista-viz on sistemu u boji — ŠPANSKI BAŠTOVAN — Dodatak: Filmske novosti broj 42 (30. X. — 3. XI.).

SLOBODA: premijera francuskog filma — SLUČAJ DRA LAURENTA — (do 24. X.).

Premijera poljskog filma — ŠEŠIR GOSPODINA ANATOLA — (25. — 27. X.).

Premijera talijanskog filma — UMBERTO D — (28. — 30. X.).

DEŽURNE LJEKARNE

Do 25. X. — I, narodna — Ulica Božidara Petranovića.

Od 26—29. X. — II, narodna — Ulica Bratstva i Jedinstva.

MATICNI URED

ROĐENI

Dražen, sin Ante i Roke Franić; Dino, sin Marka i Draženke Juraga; Marija, kći Josipa i Vojke Miliša; Ivica, sin Dane i Marice Vudrag; Nevenka, kći Ante i Cvite Ševerdija; Srećko, sin Slavka i Radojke Stijelja; Frankopan, sin Jose i Sokolke Čičin-Sain; Desa, kći Ivana i Milke Lacmanović; Saša, kći Božidara i Lenke Vuletić; Sinša, sin Bože i Stane Erceg; Mera, kći Jakova i Ive Petković; Dragan, sin Uroša i Dražice Mandić; Nera, kći Ante i Marije Salamun; Vinka, kći Vice i Marije Vlahov; Jelena, kći Šime i Viktorije Pešo; Gordana, kći Đurđa i Desanke Šijan; Nevenka, kći Ante i Božane Mijalić; Senka, kći Jere i Kate Barišić; Mladen, sin Nevena i Vere Grubelić; Danimir, sin Petra i Janje Guln; Zdravko, sin Ivana i Antice Bošnjak; Zdravko, sin Nikole i Ane Bošnjak i Zoran, sin Bane i Blaženke Mikulandra.

VJENČANI

Mrvica Šipe, mašinski tehničar — Radić Vanda, službenik; Mišković Ante, precizni mehaničar — Goja Milenka, trgovački pomoćnik i Domartić Srećko, službenik — Antonja Antula, domaćica.

UMRLI

Katuša Radojka Markova, stara 3 m.; Ivas Berislav Šimin, star 1 m.; Ercegova Ana Josina, stara 3 dana; Miletić Momir Petra, star 18 m.; Lučev Ana pk. Ante, stara 52 godine; Baus Kata rod. Belamarić, stara 62 god.; Delfin Ana rod. Pasqualini, stara 74 god.; Baica Frane pk. Vice, star 78 god.

MJESEC »NARODNE TEHNIKE«

U cijeloj zemlji tokom studenoga bit će organiziran »Mjesec Narodne tehnike u školama«. I u našem gradu vrše se stanovite pripreme radnje kako bi djelatnosti sa područja Narodne tehnike dostigle viši stepen i obuhvatilo sve učeničke osmogodišnjih i srednjih škola. Kao prvi zadatak u »Mjesec Narodne tehnike u školama« bit će, kako je istaknuto na posljednjem sastanku zainteresiranih faktora, osnivanje klubova i sekcija Narodne tehnike naročito u onim mjestima, gdje za njihovo djelovanje postoje potrebni uvjeti.

UPOZNAVANJE SA SANITARNIM PROPISIMA

Prošlog tjedna Trgovinska komora kotara upriličila je sastanak sa svim poslovođama trgovačkih prodavaonica na kojem je kotarski sanitarni inspektor I. Bukovac iznio najvažnije karakteristike sa područja sanitarnih propisa u trgovačkoj mreži, ukazavši pritom na nedostatke nekih veletrgovačkih poduzeća koja krše te propise.

TEČAJ ESPERANTA

Društvo esperantista »Stjepan Ninić« otvara 6. XI. tečaj međunarodnog jezika Esperanto. Upišivanje se vrši do 5. XI. od 18.30 do 19.30 sati u društvenim prostorijama, Ulica Bratstva i Jedinstva (kod Gradske biblioteke). Zajednički sastanak svih polaznika tečaja održat će se radi dogovora u društvenim prostorijama 5. XI. u 18.30 sati. Upišivanja za tečaj iznosi za odrasle 500 dinara, a za omladinu 300 dinara.

PISMO SA KLUPA NA RIVI

Druže uredniče!

Namin se pari, da su pena sada naše inšpekcije uvatila vola za rogove.

To mislimo od našoj trgovini

Prija smo govorili:

— Kostu mu vrag odnija! Na pet deka kafe odnija mi je po deka.

Ili:

— Oni mulac pasji, na pola kila limuna ukra mi je četiri deka.

Bilo je i vaki:

— Ruka joj se posvetila! Na pet metara fuštanje faillo mi je samo tri centimetra.

I, za pravo reći, od ti deka i centimetara mi ka građani nismo ostali ni gladni ni goli...

— A oni upitat će niki.

A oni! Niki su se elektrificirali, niki motor zrači, niki mečali sve u tjkule i tako slično. I to nije mala stvar, jer u nku ruku, kako god uzmeš, takoga ne bi drža u butigi, al, na kraju krajeva, jopet kažemo, od toga niko nije gol i gladan...

Ali ima jedna druga stvar od koje je bilo puno više štete. to se, evo, sada otkrilo. Naša trgovačka poduzeća (od rane i voća) — sva su tila biti veletrgovci, grosisti...

Tako je nastala nesporazum između nji i nas, građana. Mi smo mislili, kako su oni silni i naduven, jerno kada bi jik kokod pita za asortiman i drugo, oni bi te pogledali ka da bi ti tili reći, kako nisi dorasa da razumiš posiove savremene trgovine.

A oni su, ustvari, mislili samo na zaradu, pa se potajice dali u trgovinu na cile vagune i mijune!

— Zaboravili da se vagun more učiniti i od deka, i mijun od obični dinara, uzdana jedan tute na klupi koji češće zna otići i u spizu.

— Nisu oni ništa zaboravili, nego su činili šta jin je komodnije.

Onda se stalo govoriti i od tomen, kako su se, prodajući brašno na vagune, namirili na take mušterije, koje su s takon nabavon brašna bižali od plaćanja poreza, pa su tako oti naš »grosisti« činili duplo zlo...

— Pomagali jin kupovati i zidati kuće...

— Nego, upitaće na koncu jedan, sve je to lipo, sve se sada to znade, a oće li se ota poduzeća i njihovi rukovodoci moći izličiti od ote grosističke bolesti?

Mi smo se složili da je pitanje na mistu, a niki nan kažu, da će i poduzeća i njihovi direktori i komercijalni otići u Split na nku kuru, pa ako jin oto ne pomože, da će tribati štokod drugo učiniti...

Druže uredniče, s vrućom žejom da se ova naša mala poduzeća, od koji mi građani imamo puno potrebe, što prja izliču od ote grosističke pošasti, lipo te pozdravljamo uz st sak ruke

MI SA KLUPA NA RIVI

S tržnice

Nepromijenjene cijene

U posljednje vrijeme osjeća se artikalna na tržnici, ali su cijene uglavnom ostale iste. Manje količine grožđa prodaju se po 70 dinara, a rajčice 40 dinara. Očekuju se veće količine krušaka. Paprika ima dovoljno po cijeni od 40 dinara. Cijene ostalih proizvoda: jabuke 40, kupus i cvjetača 40, salata do 120, grah 60, mahuna 60, limun 270 i bijeli luk do 150. Jaja se prodaju 25, maslinovo ulje 400 dinara i mlijeko 50 do 60 dinara. (Z)

Predavanja na „Tribini mladih“

Početkom studenoga počeo će rad »Tribine mladih«, koja je i prošle godine uspješno djelovala obrađujući aktuelne i zanimljive teme. Već je donesen plan rada. Najvećim dijelom obradivat će se materijali VII. kongresa SKJ i VI. kongresa NOJ, a predavanja će održavati istaknuti kulturni i politički radnici Šibenika. (Z)

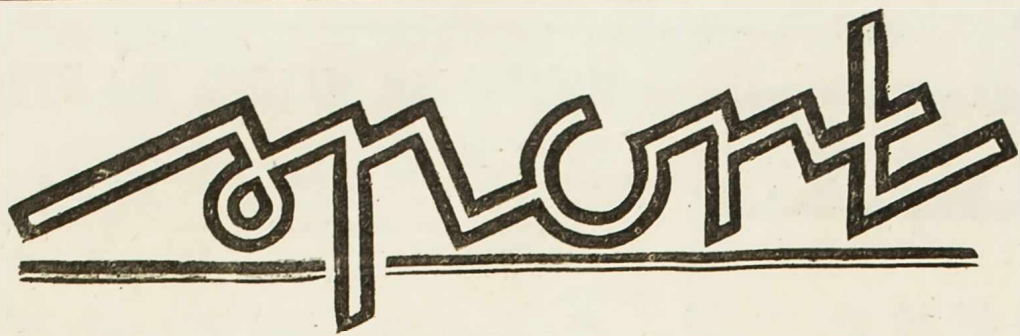
Brodovi u luci

Iz luke je isplovio brod »Crna Gora« sa 2250 tona olova i 650 tona feromangana za USA. U luci se nalazi norveški brod »Mandeville«, koji iskrcava 1700 tona petrokoksa. »Ljubljana« iskrcava ugljen za SSSR-a. Očekuje se dolazak »Zadra« i »Skopja« koji će krcati generalni teret za luke Bliskog Istoka Sjeverne Evrope. (Z)

Oglašujte u u »ŠIBENSKOM LISTU«

II. savezna nogometna liga

„Šibenik“ - „Odred“ 1:0 (0:0)

Prodor prema vrhu

Stadion »Ljubljane«. Gledalaca 4.000. Vrijeme oblačno i prohladno. Sudac Matković (Zagreb) dobar. Teren kičav i težak za igru. Strijelci: Stošić u 66. minuti.

Šibenik: Miloševski, Cvitanović, Jelenković, Luštica, Ijadica, Tambača, Šupe, Miljević, Tedling, Stošić, Zivković.

Odred: Mozetić, Jovanović, Udovič, Limo, Berginc, Piskar, Oblak, Virant, Hočevar, Cuban i Klenovšek.

Početni udarac ima »Šibenik« koji odmah kreće u napad i već u drugoj minuti Tedling ima povoljnu priliku da zatrese mrežu Mozetića. Međutim, u odlučnom trenutku, kad je trebao da puca, pokliznuo je i lopta lagano odlazi prema Zivkoviću koji nije pratio akciju i u zakašnjenju dolazi do lopte koju vrlo mekano upućuje pokraj gola u aut. Treba odmah naglasiti da je tehničko rukovodstvo »Šibenika« koncentriralo svu pažnju na obranu vlastitog gola povremeno napadajući s isturenim Tedlingom i Zivkovićem. Već je 8. min. slijedi navala »Odreda« i Cuban iz povoljne situacije tuče preko gola. »Odred« ima terensku premoć, ali obrana »Šibenika« ne dozvoljava napadačima »Odreda« da nesmetano pucaju na gol. U 11. min. »Šibenik« iznudi prvu korner, koji ostaje neiskorišten. Cvitanović spasava napad time, što loptu baca u korner. Međutim, visoku loptu upućenu s ugla Miloševski u lijepom stilu brani. U navali »Odreda« zapauza se vrlo agilan i opasan napadač Cuban, koji svojom ostrim i često nedozvoljenom igrom unosi priličan nemir u obranu »Šibenika«. U 15. min. ozlijeđen je uslijed sudara sa Cubanom Ijadica. Cini nam se da je ozljeđen teži, jer Ijadica teško stoji na nogama. Njemu u pomoć dolazi Luštica koji unutar obrambenih igrača djeluje mirno i pouzdano. U 25. min. jedna navala »Odreda« preko desnog krila koji opasno tuče na gol - ali Miloševski odlično brani. 27. min. Tedling ima povoljnu priliku, ali mekano tuče, tako da vratar lako brani. U protunapadu Luštica spašava jednu vrlo opasnu situaciju. U 32. min. Tambača faulira Oblaka i slobodan udarac izvodi Piskar, međutim Miloševski je na mjestu. U 35. min. opet slobodan udarac protiv »Šibenika« koji puca Cuban,

ali lopta prelazi preko gola. Opet navala »Odreda«. Centriranu loptu sa lijevog krila prihvaća Hočevar i sa par metara snažno puca. Miloševski u padu brani. U 37. min. Cuban hotimično udara Šupu koji nekoliko minuta ostaje ležeći. Međutim, on se brzo oporavlja i vraća u igru. U 40. min. nakon jedne rijetke navale »Šibenika«, Tambača posluhuje Tedlinga, koji odmah daje loptu Šupi, a ovaj slabo tuče, tako da lopta odlazi preko gola u aut. U zadnjog minuta prvog poluvremena inače dobar sudac Matković pogrešio je na

U 66. minuti lijepa kombinacija počela je od Luštica. Ovaj dodaje loptu Tedlingu koji prebacuje Stošiću. On silovito ulijeće prema голу »Odreda« i dok je lopta bila još u zraku zahvaća je volejem i snažno s oko 18. metara pogoda gornji desni ugao - 1:0. U protunapadu domaćih u sudaru sa Tambačom, koji je bio vrlo pokretljiv, ozlijeđen je Cuban, koji do kraja utakmice statira na desnom krilu. Sada je opet »Šibenik« u napadu, redaju se naizmjenične navale koje uglavnom idu preko Stošića i Šupe. Sada je i Luštica u napadu i njegovu loptu lijepo brani Mozetić. U 80. min. Piskar tuče glavom pored gola u aut. Opet jedna navala domaćih i udarac Hočevara Miloševski brani. Konac utakmice dočekan je razdragano od malog broja navijača »Šibenika«, koji je po prvi puta u Ljubljani uspio zabilježiti pobjedu.

Karakteristika nedjeljne igre bila je: utakmica je od početka do kraja imala dinamičan tok. I jedni i drugi ulagali su maksimum napora da postignu pobjedu. U toj igri bilo je čestih, moglo bi se kazati, i opasnih naleta domaćih igrača od kojih srećom nije nitko teže povrijeđen. »Šibenik« je proveo veoma dobru obrambenu taktiku koja je urodila plodom i donijela zaslužnu pobjedu. Od igrača »Šibenika« posebno su se istaknuli Miloševski, Ijadica, i Luštica, koji je bio glavna prepreka napadačima »Odreda«, a u navali Stošić i Šupe.

Sudac osim navedenog propustio, bio je na visini zadatka. (A. E.)

Stošić - Jedini zgoditak

štetu »Šibenika«, jer slobodan udarac protiv »Odreda« dosuđuje protiv »Šibenika«. Oblak dolazi do lopte i juri prema голу, ali je Miloševski istrčao i smjelnim padom u noge raščistio opasnu situaciju. U nastavku »Šibenik« preuzima inicijativu i igra se odvija na polju »Odreda« koji se grčevito brani. U nekoliko minuta napadači »Šibenika« upućuju nekoliko udaraca na gol »Odreda«. U navali ističu se mirnom igrom Stošić i Šupe, a u obrani Luštica koji je glavna prepreka napadačima »Odreda« da bilo šta naprave u svoju korist.

REZULTATI VI. KOLA

Odred - Šibenik 0:1, Trešnjevka - Split 3:3, Sloboda - Elektrostroj 1:1, Zagreb - Borovo 2:1, Proleter - Lokomotiva 3:3.

TABLICA

Elektrostroj	6	2	4	0	8:5	8
Trešnjevka	6	3	2	1	11:7	8
Sloboda	5	3	1	1	10:4	7
Šibenik	6	3	1	2	10:9	7
Split	5	2	2	1	12:8	6
Lokomotiva	5	2	1	2	7:6	5
Zagreb	5	2	1	2	9:8	5
Borac	5	2	1	2	7:8	5
Proleter	6	1	3	2	10:15	5
Borovo	6	1	0	5	10:17	2
Odred	5	0	2	3	3:8	2

U VII. KOLU SE SASTAJU

Šibenik - Sloboda, Split - Proleter, Borovo - Odred, Borac - Trešnjevka i Lokomotiva - Zagreb. U ovom kolu slobodan je Elektrostroj.

RUDAR - METALAC (Zadar) 8:1 (3:0)

Siverić - U nedjelju je u Siveriću odigrana nogometna utakmica za prvenstvo Splitske nogometne zone između domaćeg Rudara i Metalca iz Zadra, koja je završila visokom pobjedom domaćeg tima sa rezultatom 8:1 (3:0). Za Rudar su postigli zgoditke Čosić U. Patražinji i Ramljak II. po 2, te Čosić M. i Novaković, a za Metalac centarfor.

Visoka pobjeda Rudara je više plod slabe i rastrgane igre gostiju nego li dobre i smišljene igre domaćeg tima. I pored osam postignutih zgoditaka, Rudar nije dao igru za koju bi se moglo kazati da je iznad prosjeka. Domaćaci momčad imala je mnogo povoljnih prilika za postizavanje zgoditaka, ali ih navalni red nije znao iskoristiti. Za vrijeme čitavog toka utakmice, gosti nisu uspjeli da ozbiljnije ugroze vrata Rudara. Najbolji igrač na terenu bio je 18-godišnji Uglješa Čosić, zatim Čorović i Tomić, dok se od gostiju nitko nije posebno istakao. (VV)

ŠAHOVSKI SUSRET

U znaku aktiviziranja šah-sekcije đачkog doma »Ruža Vukman« organiziran je susret na 10 ploča između JNA i spomenute sekcije. Susret je održan u prostorijskim Domu JNA i završio se porazom gostiju od 7,5:2,5. Pobjedu za šah sekciju postigli su: Torić nad Brekom i Silov nad Anđrićem, dok su Mandić i Jovanović remizirali. (Ž)

„Šubićevac“ prvak Hrvatske

15. o. mj. nakon 10-dnevnih borbi završilo je u Slavonskom Brodu prvenstvo Hrvatske u kuglanju narodnim načinom. Između 50 momčadi i 200 pojednaca nastupili su šibenski klubovi: »Šubićevac«, »Galeb« i »Invalid«. Kuglaški »Šubićevac« za koji su nastupili: Ante Šupe, Vice Juršić, Marjo Crnogača, Branko Friganović, Zdravko Baranović, Petar Bošnić, Nikola Tabula, Josip Juras, Krsto Mrvica i Mate Crnogača, postigao je 1492 čunja (prosjeak 372) i po treći put osvojio naslov prvaka Hrvatske u kuglanju narodnim načinom. Iza »Šubićevca« plasirali su se »Lučki radnik« (Rijeka) sa 1442 čunja, »Lokomotiva« Zagreb

1414, »Kainik« (Križevci) 1379, »Varteks« Varaždin 1384 i td.

Ostala dva kluba iz Šibenika »Galeb« i »Invalid« zauzeli su plasman između 16. i 20. mjesta. Još dva vrijedna rezultata zabilježili su igrači »Šubićevca« Krsto Mrvica i Vice Juršić, na pojedinačnom prvenstvu. Od 200 pojedinaca prvi je sa 409 oborenih čunjeva zauzeo drugo mjesto iza Franje Grabušića iz Zagreba (422 čunja), dok je Vice Juršić sa 392 čunja zauzeo 12. mjesto. Organizacija takmičenja bila je na visini. (Ž)

OMLADINAC (Gačezele) - PRVOBORAC (Vodice) 3:0 (0:0)

U Gačezelema je u nedjelju održan prijateljski nogometni susret između domaćeg »Omladinca« i »Prvoborca« iz Vodice. Zasluženo je pobijedio »Omladinac« sa rezultatom 3:0 (0:0). Gosti su prvi desetak minuta snažno napadali u namjeri da što prije riješe utakmicu u svoju korist. To im nije uspjelo, jer je domaća obrana igrala odlično. Nakon toga su domaći preuzeli inicijativu, koju nisu ispuštali iz ruku gotovo do kraja utakmice. Sva tri zgoditka za domaću ekipu postigao je Bilač II, koji je ujedno bio i najbolji igrač na terenu. U timu »Omladinca« nije bilo loših igrača, a osobito je dobro igrala obrana. Od gostujuće momčadi mnogo više se očekivalo. (EB)

Uspjeh šibenskih atletičara na prvenstvu Dalmacije

U nedjelju je u Splitu održano pojedinačno prvenstvo Dalmacije u atletici. Pored ASK-a i »Mladosti« iz Splita i mnogih društava »Partizana« s područja Dalmacije, na prvenstvu su nastupili i članovi AK Šibenik, koji su postigli vrlo lijep uspjeh.

Najljepša i najzbuđljivija trka bila je na 1500 m, u kojoj su naši atletičari Vuletić i Kaluz odnijeli dvostruku pobjedu, dok je Parač stigao peti. Na 5.000 m Božković je došao drugi, a Lončarić treći. Ovdje treba istaknuti uspjeh mladog dugopragaša Božkovića, koji je stigao na cilj ispred renomiranog Lončarića. U trci na 600 m za žene Dikanović stigla je druga iza jugoslavenske prvakinje Tomaše. U štafeti 4x100 m naša ekipa u sastavu Bilušić, Krajinca, Karadole i Santini stigla je za prsa iza Splančana. Naši su atletičari nastupili i na 100 i 200 m. Krajinca je na 100 m bio četvrti, a Bilušić na 200 treći. Na 60 m za žene Krnić je zauzeo četvrto mjesto.

Za »Šibenik« je kao gost nastupio atletičar zagrebačke »Mladosti« Mišković koji je osvojio prva mjesta u bacanju kugle i koplja, dok je u bacanju diska zauzeo drugo mjesto.

Šibenski atletičari su za postignute uspjehe dobili 12 diploma. (M. V.)

peuka - ZANIMLJIVOSTI - ZABAVCA

»NEPOGREŠIVA« PISAČA MAŠINA

Vijest da je pronalazač Konfrid Gastmajer, iz Hanovera, zonstruirao mašinu za pisanje »koja ne pravi griješke« izazvala je velik interes ne samo u Njemačkoj, već i u drugim zemljama. Znao se da Gastmajer odavno traži neki način za otklanjanje griješaka u kucanju. Pošto je izvršio više eksperimenata sa mašinom »koja sama briše« i sa specijalnim vrpčama, uvidio je da to nije put za rješavanje problema, pa je stao da izučava »unutrašnju stranu« pitanja, ili, kako on kaže, psihologiju daktilografske griješke. Uskoro je došao do zaključka da onaj koji kupa zapauza griješke takoreći u istom trenutku kad pritisne na pogrešnu dirku, ali tada je već kasno da se ona predusretne, pa se mora pribjeći gumici za brisanje, što dovodi do gubljenja dragocjenog vremena. Pošavši od toga, uspio je da stvori jedan mehanički sistem kod koga pritiskom na dirku ne slijedi istovremeno otkas slova. Na taj način griješka se može otkloniti još u začetku.

Dvije poznate njemačke fabrike kancelarskih mašina već rade na realiziranju Gastmajerovog izuma.

MAJKA ZA JEDAN DAN

Kad neka od majki u San Leandru, u Kaliforniji, mora da ode nekim poslom u grad, ne treba da se brine za svoju djecu, jer svaka ulica u tom mjestu ima svoje »dežurne mame«, koje paze na svu djecu u susjedstvu.

Domaćice u San Leandru točno znaju kad je kojim red da bude »mama za jedan dan«, što objavljuje isticanjem specijalnog znaka za raspoznavanje na prozoru svoje kuće. Zahvaljujući tome, djeca znaju kome da se obrate kad im nešto zatreba ili kad se dogodi neka nezgoda. Sve ostale majke imaju slobodno poslije podne i mogu da izđu mirne duše, uvjerenjene da njihova djeca ostaju u sigurnim rukama.

NE LJUBITE DOMAĆE ŽIVOTINJE!

Domaće životinje koje držimo u svojim kućama mogu da budu žarište zaraznih bolesti, između ostalih i tuberkuloze. Do ovog zaključka došli su stručnjaci za bolesti životinja koje se mogu prenijeti na ljude, na svom nedavnom sastanku u Stokholmu, koji je održan pod pokroviteljstvom Svjetske zdravstvene organizacije. Zaključci eksperata završavaju se upozorenjem: »Pažite se kućnih životinja! Izbjegavajte pretjeranu bliskost s njima. Ne mazite i ne ljubite mačke, pse i papagaje!«

SLIJEPI ČE »ČITATI« UŠIMA
Zahvaljujući staranju organizacije bivših boraca, izrađena je jedna mašina koja je u stanju da slijepe čita svaki štampani mate-

rijal. Mašina ispušta različite zvukove za svaku pojedinu riječ; slijepe ima samo da nauče da tumače ove zvukove. Uz pomoć ovog aparata, od koga zasad postoji samo pet primjeraka, moći će da se čita brzinom od 30 riječi za minute.

NAJVIŠI MOST

»Najviši« most na svijetu izrađen je u Narodnoj Republici Kini. Nalazi se na glavnom putu koji vodi u Tibet, na visini od 4.500 metara. Dug je 273 metra.

NAGRADA ONOME TKO SE NE NASMIJE

Poslije lošeg iskustva američke televizije sa emisijom »Sve ili ništa«, koja je bila povod skorašnjeg skandala, uprava britanske televizije odlučila je da lansira program druge vrste, koji treba da nosi od prilike ovako ime: Čik da se ne nasmijeta! U tu svrhu angažirani su najbolji komičari, pored ostalih i čuveni sekstet »Kre-

zi Gang«. Kandidati za nagradu treba da slušaju njihove dosjetke a da se ne nasmiju, odnosno da što duže ostanu ozbiljni. Tko duže izdrži, dobija veću nagradu.

Za prvu emisiju javilo se šest kandidata. Ali, već na samom početku sestorica su praslala u grohotan smijeh; samo je jedan - u filmskom svijetu poznati Tomi Jirdj - ostao ozbiljan do kraja, tj. punih tri minute, i dobio nagradu od 50 funti.

MUŠKARCI VIŠE IDU U KINEMATOGRAF

Kako piše »Djelji ekspres«, u britanske kinematografe više idu muškarci nego žene. Objavljene statistike pokazuju da je od 100 posjetilaca s plaćenom ulaznicom bilo 52 muškarca i 48 žena. Inače, dosad se smatralo da su žene revnosniji posjetioći kinematografa, ali je došlo do promjene, kako neki smatraju zbog toga što se sada većinom prave filmovi sa naučnom, socijalnom ili ratnom tematikom, a to više interesira muškarce.

Križaljka

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36
37	38	39	40	41	42
43	44	45	46	47	48

VODORAVNO: 1. ime poljskog književnika Mickiewicz-a, 4. niza zemski slikar, imenom Constantin (»Promenada«), 7. konsonant i vokali, 8. presadivanje, 14. skraćeno stranu žensko ime, 15. ime književnika Fincija, 17. dio ptičjeg tjela, 18. bodljika, žaoka, 19. kemijski simbol za kositar, 21. rimskim brojkama: 56, 22. inicijali hrvatskog književnika, (»U registraturi«), 23. narodno žensko ime, 26. mjesto na području općine Drnje, 29. grčki otok u Cikladima, 30. ime kipara Augustinčića, 32. neupotrebljavan, 33. nota iz solmizacije, 34. narodni izraz za osebinu, 36. indijsko žensko ime, 37. rijeka u Španiji, 39. slovo grčkog alfabeta, 40. luka u Alžiru, 42. raskinuće, 43. američki filmski glumac imenom Cesare.

OKOMITO: 1. mađarski filozof i estetik imenom Bernat (1830-1925), 2. dolina, 3. uredska krtica za: mjesto pečata, 4. kemijski simbol za galij, 5. namjerni veznik, 6. (ijardović).

Grupno prvenstvo SNP-a „Dinara“ u vodstvu

DINARA - RADNIČKI 1:0

U Kninu je odigrana prvenstvena utakmica SNP-a između domaćeg »Dinara« i »Radničkog« iz Šibenika. Pred oko 300 gledalaca sudio je Fonić iz Splita.

Po buri koja je ometala pravilan tok igre »Dinara« je pobijedila zgoditkom desne spojke u posljednjoj minuti I. poluvremena, nakon izvedenog kornera, koji je dosuđen pogrešno na intervenciju finjskog suca.

Sama igra imala je dva različita dijela. U prvom dijelu gosti igrajući niz vijetar bili su bolji i u svojim akcijama ugrožavali gol domaćih, ali neefikasna navala nije znala postići vodstvo, u čemu je prednjačio Štampalija, koji se tri puta našao pred vratom.

U drugom poluvremenu domaći su bili bolji tim. Premda je drugo poluvrijeme završilo bez golova, šansa je bilo dosta, a naročito za domaće, čija je lijeva strana navale često ugrožavala gol gostiju. Najgore se obrukao Zorčić, kad je sam izbio pred golmanom i neometan lagano plasirao loptu u ruke. »Dinara« je u tom djelu postigla gol preko Škobalja, ali ga je sudac poništio zbog prethodnog faula.

Gosti su imali idealnu šansu za izjednačenje četiri minuta prije kraja, kada je Drašković loptu propustio u Štampaliju. Nakon što je ovaj promašio, loptu je zahvatio Radčić i neometan sa 4-5 metara tukao pored gola.

Najbolju igru pružili su oba vratara, a pored njih kod domaćih Drpa, a kod gostiju Benevrić.

Igra je protekla u fer i pravovoj sportskoj borbi, tako da dobar sudac Fonić nije imao težak posao. (BK)

SOŠK - DOŠK 2:1 (0:1)

U nedjelju je u Skradnu održana nogometna utakmica za grupno prvenstvo SNP-a između domaćeg »Soška« i »Doška« iz Drniša, koja je završena pobjedom domaćeg tima sa rezultatom 2:1 (0:1). Utakmica je u početku bila prilično nezanamljiva. Gosti su igrali protiv vjetra pa su rijeđe dolazili do vrata domaćih, ali su njihovi prodori bili prilično opasni. Tako je prilikom jednog napada voda navale gostiju Nakić postigao vrlo efektan zgoditak.

U drugom dijelu igre domaća ekipa je pokazala više odlučnosti, iako su igrali protiv vjetra, oni su uspjeli da postignu dva zgoditka, a time i pobjedu. Golove su postigli Šupe (11 m) i Škender. Osim Šupe i Pavasovića kod »Soška« su se istakli Soštarić, Folk, Škender i Bačić II., dok su braća Dereta i Nakić bili najbolji igrači »Doška«.

Sudio je Belamarić iz Šibenika objektivno ali ne i dovoljno autoritativno. (IS)

Ostali rezultati II. kola: Dinara - Radnički 1:0, Omladinac - Velebit 1:4.

TABLICA

Dinara	2	2	0	0	3:1	4
Velebit	2	2	0	0	7:3	4
Radnički	2	1	0	1	2:2	2
Sošk	2	1	0	1	3:2	2
Omladinac	2	0	0	2	2:6	0
Došk	2	0	0	2	3:5	0